

Η
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
2ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στις 25 Απριλίου 2023 με την εξής σύνθεση: Κωνσταντίνος Τόλης, Πρόεδρος, Χρυσάνθη Χαραλαμποπούλου, Εισηγήτρια και Χρήστος Σώκος, Μέλη.

Για να συνεξετάσει προς αποφυγή έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων:
α) την, από 17.03.2023, προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 365/20.03.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα, β) την, από 20.03.2023, προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 378/22.03.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα και γ) την, από 20.02.2023, προδικαστική προσφυγή με ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 391/22.03.2023 του οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ν.π.δ.δ. με την επωνυμία ..., (εφεξής αναθέτουσα αρχή), όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα. Και

Της παρεμβαίνουσας εταιρείας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «...», όπως εκπροσωπείται νόμιμα.

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

Με τις υπό εξέταση προδικαστικές προσφυγές, οι προσφεύγουσες αιτούνται όπως ακυρωθεί: α) η απόφαση της .../13.02.2023 (θέμα ...) τακτικής συνεδρίασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής, με την οποία εγκρίθηκε το με αριθμ. πρωτ. .../10.02.2023 πρακτικό αξιολόγησης των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών και το με αριθμ. πρωτ. .../10.02.2023 πρακτικό οικονομικής αξιολόγησης και β) η απόφαση της .../07.03.2023 (θέμα ...) έκτακτης συνεδρίασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής, με την οποία εγκρίθηκε το με αριθμ. πρωτ. .../06.03.2023 πρακτικό αξιολόγησης δικαιολογητικών κατακύρωσης της επιτροπής διενέργειας του υπόψη διαγωνισμού, οι οποίες εκδόθηκαν στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού με τίτλο: «Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του Νοσοκομείου ...», διάρκειας τριών (3) ετών», εκτιμώμενης αξίας 1.196.262,36€, πλέον Φ.Π.Α 24%, Κωδικός CPV: ..., με κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής - χαμηλότερη τιμή (με αριθμ. ... διακήρυξη, συστημικός αριθμός ΕΣΗΔΗΣ:...).

Με την παρέμβασή της, η 1^η παρεμβαίνουσα («...»), ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 1^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά της και κατετάγη 6^η.

Με την πρώτη παρέμβασή της, η 2^η παρεμβαίνουσα («...»), ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 1^η προδικαστική προσφυγή και διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά της και κατετάγη 3^η. Με την δεύτερη παρέμβασή της, η ως άνω παρεμβαίνουσα ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 3^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά της και κατετάγη 3^η.

Με την πρώτη παρέμβασή της, ο 3^{ος} παρεμβαίνων («...»), ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 1^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά του και κατετάγη 4^{ος}. Με την δεύτερη παρέμβασή

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

του, ο ως άνω παρεμβαίνων ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 2^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά του και κατετάγη 4^{ος}. Με την τρίτη παρέμβασή του, ο ως άνω παρεμβαίνων ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 3^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά του και κατετάγη 4^{ος}.

Με την πρώτη παρέμβασή της, η 4^η παρεμβαίνουσα («...»), ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 2^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά της και κατετάγη 5^η. Με την δεύτερη παρέμβασή της, η ως άνω παρεμβαίνουσα ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 3^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά της και κατετάγη 5^η.

Με την πρώτη παρέμβασή της, η 5^η παρεμβαίνουσα («... »), ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 1^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά της και κατετάγη 2^η. Με την δεύτερη παρέμβασή της, η ως άνω παρεμβαίνουσα ζητεί, όπως απορριφθεί καθ' ολοκληρίαν η 2^η προδικαστική προσφυγή και όπως διατηρηθεί η ισχύς της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έγινε αποδεκτή η υποβληθείσα προσφορά της και κατετάγη 2^η.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Χρυσάνθη Αν. Χαραλαμποπούλου.

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1.Επειδή, για την άσκηση της 1^{ης} προδικαστικής προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ....., ποσού πέντε χιλιάδων εννιακοσίων τριάντα ενός ευρώ και τριάντα ενός λεπτών (5.981,32€) αναλογούν παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

παρ. 1 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός). Επειδή, περαιτέρω, για την άσκηση της 2^{ης} προδικαστικής προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ., ποσού πέντε χιλιάδων εννιακοσίων τριάντα ενός ευρώ και τριάντα ενός λεπτών (5.981,31€) αναλογούν παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός). Επειδή, τέλος, για την άσκηση της 3^{ης} προδικαστικής προσφυγής προκύπτει πως έχει προσκομιστεί, ελεγχθεί και δεσμευτεί το υπ' αριθμ. ..., ποσού πέντε χιλιάδων εννιακοσίων τριάντα δύο ευρώ (5.982,00€) αναλογούν παράβολο υπέρ Ελληνικού Δημοσίου, σύμφωνα με τα άρθρα 363 παρ. 1 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και 5 παρ. 1 του π.δ. 39/2017 «Κανονισμός Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών ενώπιον της ΑΕΠΠ» (Α' 64) (εφεξής Κανονισμός).

2. Επειδή, οι ως άνω τρεις (3) προσφεύγουσες άσκησαν τις, από 17.03.2023, 20.03.2023 και 20.03.2023 (αντίστοιχα), προδικαστικές προσφυγές τους, με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης ΕΑΔΗΣΥ εκάστη, 365/20.03.2023, 378/22.03.2023 και 391/22.03.2023 (αντίστοιχα), με χρήση του τυποποιημένου εντύπου της Αρχής, όπως προβλέπεται από τα άρθρα 362 παρ. 2 του ν. 4412/2016 και 8 παρ. 2 του Κανονισμού.

3. Επειδή, εμπρόθεσμα οι εν λόγω προσφεύγουσες προσβάλλουν τις προαναφερόμενες πράξεις, καθόσον οι κατ' αυτών προδικαστικές προσφυγές έχει κατατεθεί εντός της προθεσμίας που ορίζουν τα άρθρα 361 παρ. 1 περ. (α) του ν. 4412/2016 και 4 παρ. 1 περ. (α) του Κανονισμού. Σημειώνεται ότι οι προσβαλλόμενες πράξεις της .../13.02.2023 τακτικής συνεδρίασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής και της .../07.03.2023 έκτακτης συνεδρίασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής, με θέμα ...: «*Επικύρωση των πρακτικών του Ανοικτού Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού (Διακ.... με συστημικό αριθμό στο ΕΣΗΔΗΣ ...)* για τον ορισμό προσωρινού αναδόχου για την παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του Νοσοκομείου /... για τρία (3) έτη» και αντίστοιχα, θέμα 11^ο: «*Έγκριση πρακτικού για την κατακύρωση του οριστικού αναδόχου του Ανοικτού Διεθνούς Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού (Διακ.... με συστημικό αριθμό στο*

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

ΕΣΗΔΗΣ ...) για την ανάδειξη αναδόχου παροχής υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του Νοσοκομείου /..., με ποσό κατακύρωσης 1.250.499,09€ συμπεριλαμβανομένου του νόμιμου Φ.Π.Α. (24%), για τρία (3) έτη», αναρτήθηκαν στον διαδικτυακό τόπο του επίμαχου διαγωνισμού (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ) στις 09.03.2023.

4. Επειδή, η 1^η προσφεύγουσα, που υπέβαλε προσφορά στον εν θέματι διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή (5^η σε σειρά κατάταξης), θεμελιώνει άμεσο, ενεστώως και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του ν. 4412/2016, καθόσον με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά των εταιρειών: «...», «...» «...» και «...».

5. Επειδή, η 2^η προσφεύγουσα («...»), που υπέβαλε προσφορά στον εν θέματι διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή (3^η σε σειρά κατάταξης), θεμελιώνει άμεσο, ενεστώως και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του ν. 4412/2016, καθόσον με τις προσβαλλόμενες αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής μη νομίμως έγινε δεκτή η προσφορά των εταιρειών «...», «...», «...» και «...». Ειδικά ως προς το έννομο συμφέρον της αναφέρει ότι: «...έχει γίνει δεκτό από την νομολογία, ο οικονομικός φορέας που κατατάχθηκε σε χαμηλότερες κατά σειρά μειοδοσίας θέσεις σε διαγωνισμό με έννομο συμφέρον ασκεί την κρινόμενη αίτηση, καθόσον με αυτή προβάλλει αιτιάσεις, οι οποίες αναφέρονται στο περιεχόμενο των προσφορών των προτασόμενων αυτού, κατά σειρά κατάταξης, εταιρειών, η αποδοχή των οποίων (αιτιάσεων), θεμελιώνει προσδοκία ανάθεσης της επίμαχης σύμβασης σε αυτόν (ΔΕΦ Αθ 711/2013, 311/2013, ΔΕΦ Αθ 873/2012)...».

6. Επειδή, η 3^η προσφεύγουσα («...»), που υπέβαλε προσφορά στον εν θέματι διαγωνισμό, η οποία έγινε δεκτή (2^η σε σειρά κατάταξης), θεμελιώνει άμεσο, ενεστώως και προσωπικό έννομο συμφέρον για την άσκηση της εν λόγω προδικαστικής προσφυγής. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι υφίσταται δυσχερώς επανορθώσιμη βλάβη, σύμφωνα με το άρθρο 360 παρ. 1 του ν. 4412/2016, καθόσον με τις προσβαλλόμενες

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

αποφάσεις της αναθέτουσας αρχής «...οι υποβληθέντες φάκελοι δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικής προσφοράς και οικονομικής προσφοράς των οικονομικών φορέων 1. «...», 2. «...», 3. «...», 4.«...», 5. «...» είναι παράνομοι και παραβιάζουν επί ποινή αποκλεισμού απαιτήσεις της διακήρυξης, καθώς και τις διατάξεις της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας, καθιστώντας την προσφορά των εν λόγω οικονομικών φορέων απορριπτέα...».Ειδικά ως προς το έννομο συμφέρον της όπως στραφεί κατά της προσφοράς των ανθυποψηφίων της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι: «... Εξάλλου η σειρά κατάταξης δεν αποκλείει αυτόματα την ύπαρξη εννόμου συμφέροντος εκ μέρους οιοδήποτε συμμετέχοντα και μη οριστικώς αποκλεισθέντα με έκδοση απόφασης επί αίτησης ακύρωσης, καθώς βασικό κριτήριο για τη στοιχειοθέτηση του εννόμου συμφέροντος αποτελεί το έγκυρο της προσφοράς του διαγωνιζόμενου και ο μη οριστικός αποκλεισμός του (ΔΕφΑθ 294/2020, σκ. 7)...ενώ συνάμα, σε κάθε περίπτωση, μετ' εννόμου συμφέροντος ασκούμε την παρούσα προδικαστική μας προσφυγή, καθώς σε περίπτωση ευδοκίμησης προδικαστικής προσφυγής που θα ασκηθεί κατά της προσφοράς της εταιρείας, νομίμως επιδιώκουμε, εφόσον βέβαια κριθούν εν τέλει απορριπτέες οι προσφορές όλων των συμμετεχόντων οικονομικών φορέων, τη ματαίωση και επαναπροκήρυξη του διαγωνισμού, ούτως ώστε να μας δοθεί η δυνατότητα να συμμετάσχουμε στο νέο διαγωνισμό θεραπεύοντας τις τυχόν πλημμέλειες της προσφοράς μας που θα διαπιστωθούν.».

7. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από την εταιρεία «...» παρέμβαση κατατέθηκε εμπρόθεσμα (30.03.2023), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της προδικαστικής προσφυγής (στις 20.03.2023) στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της 1^{ης} προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά της και κατετάγη 6^η. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώς και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

8. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από την εταιρεία «...» πρώτη παρέμβασή της κατατέθηκε εμπρόθεσμα (30.03.2023), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της 1^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...»), (στις

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

20.03.2023) στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεύει δε στην απόρριψη της ως άνω προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά της και κατετάγη 3^η. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώως και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από την εταιρεία «...» δεύτερη παρέμβασή της κατατέθηκε εμπρόθεσμα (30.03.2023), ήτοι, οχτώ (08) ημέρες μετά την κοινοποίηση της 3^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...»), (στις 22.03.2023) στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεύει δε στην απόρριψη της εν λόγω προσφυγής καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά της και κατετάγη 3^η. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώως και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή.

9. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από τον οικονομικό φορέα «...» πρώτη παρέμβασή του κατατέθηκε εμπρόθεσμα (30.03.2023), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της 1^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...»), στις 20.03.2023 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεύει δε στην απόρριψη της εν λόγω προσφυγής, καθόσον ο παρεμβαίνων προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά του και κατετάγη 4^{ος}. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτώως και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ' ουσίαν από την Αρχή. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από τον οικονομικό φορέα «...» δεύτερη παρέμβασή του κατατέθηκε εμπρόθεσμα (30.03.2023), ήτοι, οχτώ (08) ημέρες μετά την κοινοποίηση της 2^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...»), (στις 22.03.2023) στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεύει δε στην απόρριψη της εν λόγω προσφυγής, καθόσον ο παρεμβαίνων προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά του και κατετάγη 4^{ος}. Επειδή, τέλος, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από τον οικονομικό φορέα «...» τρίτη παρέμβασή του κατατέθηκε εμπρόθεσμα (30.03.2023), ήτοι, οχτώ (08) ημέρες μετά την κοινοποίηση της

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

3^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...»), (στις 22.03.2023) στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεύει δε στην απόρριψη της εν λόγω προσφυγής καθόσον ο παρεμβαίνων προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά του και κατετάγη 4^{ος}.

10. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από τον οικονομικό φορέα «...» πρώτη παρέμβασή της κατατέθηκε εμπρόθεσμα (03.04.2023), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της 2^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...») στις 22.03.2023 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεύει δε στην απόρριψη της εν λόγω προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά της και κατετάγη 5^η. Ως εκ τούτου, ασκείται παραδεκτως και πρέπει να εξετασθεί περαιτέρω, κατ'ουσίαν από την Αρχή. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από τον οικονομικό φορέα «...» δεύτερη παρέμβασή της κατατέθηκε εμπρόθεσμα (03.04.2023), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της 3ης προδικαστικής προσφυγής («...»), (στις 22.03.2023) στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεύει δε στην απόρριψη της ως άνω προσφυγής, καθόσον η παρεμβαίνουσα προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά της και κατετάγη 5^η.

11. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από τον οικονομικό φορέα «...» πρώτη παρέμβασή της κατατέθηκε εμπρόθεσμα (30.03.2023), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της 1^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...») στις 20.03.2023 στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεύει δε στην απόρριψη της εν λόγω προσφυγής, καθόσον ο παρεμβαίνων προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά του και κατετάγη 2^{ος}. Επειδή, περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 362 παρ. 3 του ν. 4412/2016 και το άρθρο 7 του π.δ 39/2017, η ασκηθείσα από τον οικονομικό φορέα «...» πρώτη παρέμβασή του κατατέθηκε εμπρόθεσμα (03.04.2023), ήτοι, δέκα (10) ημέρες μετά την κοινοποίηση της

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

2^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...») (στις 22.03.2023) στους λοιπούς προσφέροντες, σκοπεί δε στην απόρριψη της εν λόγω προσφυγής, καθόσον ο παρεμβαίνων προδήλως ευνοείται από τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης απόφασης, με την οποία έγινε δεκτή η προσφορά του και κατετάγη 2^{ος}.

12. Επειδή, η οικεία αναθέτουσα αρχή απέστειλε το με αριθμ. πρωτ. .../31.03.2023, το με αριθμ. πρωτ. .../31.03.2023 και το με αριθμ. πρωτ. .../31.03.2023 έγγραφο απόψεων σε σχέση με τις υπό κρίση τρεις (3) προσφυγές, αντίστοιχα, τα οποία ελήφθησαν υπόψη από την Αρχή.

13. Επειδή, στις 05.04.2023, η 1^η προσφεύγουσα υπέβαλε υπόμνημα, σύμφωνα με το άρθρ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016, ως ισχύει, το οποίο ελήφθη υπόψη από την Αρχή. Επειδή, περαιτέρω, στις 05.04.2023, τόσο η 2^η όσο και η 3^η προσφεύγουσα υπέβαλαν υπόμνημα, σύμφωνα με το άρθρ. 365 παρ. 1 του ν. 4412/2016, ως ισχύει, τα οποία, επίσης, ελήφθησαν υπόψη από την Αρχή.

14. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της 2^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...»), προκύπτουν τα εξής: Α) Σε σχέση με την προσφορά της εταιρείας «...» (προσωρινός μειοδότης), η 2^η προσφεύγουσα προβάλλει τους κάτωθι λόγους: • 1^{ος} λόγος προσφυγής: μη ορθός υπολογισμός της εισφοράς υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η καθής η προσφυγή δεν συνυπολόγισε σε κανένα πεδίο της προσφοράς της το κόστος υπέρ ΕΛΠΚ, το οποίο αντιστοιχεί στο ποσό των 1.980,00€ για τα τρία έτη της σύμβασης (33 εργαζόμενοι x 20,00€ ανά εργαζόμενο ετησίως = 660€ κατ' έτος, επομένως, το ποσό ανέρχεται σε 1.980,00€ για τα 3 έτη της σύμβασης) και για τον λόγο αυτόν, η αναθέτουσα αρχή όφειλε κατά δέσμια αρμοδιότητα να απορρίψει την προσφορά της. Η αναθέτουσα αρχή συνομολογεί ότι, μετά από έλεγχο που διεξήχθη από την επιτροπή ενστάσεων διαπιστώθηκε ότι στην οικονομική προσφορά της ως άνω εταιρείας δεν αναγράφεται ότι συνυπολογίστηκε η εισφορά υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων. Περαιτέρω, από την επισκόπηση της επίμαχης προσφοράς προέκυψε ότι μολονότι η άνω εταιρεία είχε εκ του νόμου υποχρέωση να συμπεριλάβει στην οικονομική της προσφορά το επίμαχο κόστος, εντούτοις, σε κανένα σημείο της προσφοράς της δεν αναγράφεται το κόστος αυτό, ως δε ορθώς επισημάνθηκε

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

από την προσφεύγουσα, ουδόλως δηλώθηκε από την καθής η προσφυγή ότι το επίμαχο κόστος συμπεριλαμβάνεται στο κονδύλιο του διοικητικού κόστους. Με βάση τα προαναφερόμενα, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός.

- 2^{ος} λόγος προσφυγής: Παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας.

α) Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η επίμαχη προσφορά θα έπρεπε να είχε απορριφθεί, διότι η αναθέτουσα αρχή δεν τήρησε την εκ του νόμου προβλεπόμενη για την επάρκεια των επανορθωτικών μέτρων διαδικασία, αφού ουδέποτε ζήτησε τη σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής του άρθρ. 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016. Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι λαμβανομένου υπόψη ότι: i) η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση και ii) ότι στην περίπτωση του Γενικού Νοσοκομείου, η καθής η προσφυγή έχει προσφύγει ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών, κρίθηκε ότι δεν υφίσταται λόγος απόρριψης της εν λόγω προσφοράς.

β) Από την επισκόπηση της επίμαχης προσφοράς, προέκυψαν τα εξής: Στο ερώτημα: *«Πρώρη καταγγελία, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις. Έχει υποστεί ο οικονομικός φορέας πρώρη καταγγελία προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης, ή επιβολή αποζημιώσεων ή άλλων παρόμοιων κυρώσεων σε σχέση με την εν λόγω προηγούμενη σύμβαση.*

Απάντηση: Ναι. Παρακαλώ αναφέρετε λεπτομερείς πληροφορίες» της Ενότητας Γ: (*«Λόγοι που σχετίζονται με αφερεγγυότητα, σύγκρουση συμφερόντων ή επαγγελματικό παράπτωμα»*) του Μέρους III (*«Λόγοι αποκλεισμού»*) του εντύπου Ε.Ε.Ε.Σ, η καθής η προσφυγή απάντησε ότι: *«Κατά την εκτέλεση των σχετικών συμβάσεων στην εταιρεία μας έχουν επιβληθεί οι κάτωθι ποινικές ρήτρες για τις οποίες : α) Χώρων Μονάδων ...), με τις υπ' αριθ: ΑΔΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ: ... γ) Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με τις υπ' αριθ. ΑΔΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ: ΑΔΑ: ... δ) ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ , με τις υπ' αριθ.. ΑΔΑ ΑΝΑΡΤΗΣΗΣ: ΑΔΑ: ε) την 06/06 /2022 κοινοποιήθηκε στην εταιρεία μας η υπ' αριθ. .../3-6-22 (Θέμα 1ο) απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Γενικού Νοσοκομείου ... δυνάμει της οποίας αποφασίστηκε η επιβολή ποινικής ρήτρας. [...] Η εταιρεία μας έχοντας πρόδηλο έννομο συμφέρον θα ασκήσει νομίμως και εμπροθέσμως ενδικοφανή προσφυγή και αίτηση αναστολής κατά της ως άνω*

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

βλαπτικής απόφασης και θα προβεί σε κάθε νόμιμη ενέργεια για την ακύρωση αυτής της όλως μη νόμιμης και απαραδέκτως επιβληθείσας απόφασης τόσο ενώπιον της αναθέτουσας αρχής, όσο και ενώπιον των αρμόδιων διοικητικών δικαστηρίων. Επίσης, στο ερώτημα: «Σε περίπτωση καταδίκης, ο οικονομικός φορέας έχει λάβει μέτρα που να αποδεικνύουν την αξιοπιστία του παρά την ύπαρξη σχετικού λόγου αποκλεισμού (“αυτοκάθαρση”); Ναι. Περιγράψτε τα μέτρα που λήφθηκαν» της ως άνω Ενότητας του εντύπου Ε.Ε.Ε.Σ, η καθής η προσφυγή απάντησε ότι: «Η εταιρεία μας έχει προβεί στα παρακάτω μέτρα και διορθωτικές ενέργειες ώστε να αποδείξει την αξιοπιστία της και την φερεγγυότητά της, συγκεκριμένα, έχουμε ήδη αναλύσει τις απαιτήσεις του νόμου προς όλους τους ενδιαφερόμενους με σαφή, τεκμηριωμένο και ολοκληρωμένο τρόπο, έχουμε λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα όσον αφορά την παροχή των υπηρεσιών μας, έχουμε δημιουργήσει νέες διαδικασίες σε επίπεδο διαχείρισης προσωπικού τόσο σε οργανωτικό όσο και τεχνικό επίπεδο, κατάλληλες για την ορθή λειτουργία της και για την αποφυγή περαιτέρω εκ παραδρομής παραπτώματων. [...] Έτσι, η εταιρεία μας, ακολουθώντας κατά γράμμα τις επιταγές του άρθρου 73 του Ν. 4412/2016 έχει λάβει, όλα τα προσήκοντα διορθωτικά μέτρα για την τεκμηρίωση της αξιοπιστίας, της ακεραιότητας, της τεχνικής ικανότητας και φερεγγυότητας αυτής για την επιτυχή εκτέλεση των υπό ανάθεση υπηρεσιών.»

Επισημαίνεται στο σημείο αυτό ότι στο άρθρο 2.2.3 («Λόγοι αποκλεισμού») της επίμαχης διακήρυξης, ορίζεται ρητώς ότι: «Αποκλείεται από τη συμμετοχή στην παρούσα διαδικασία σύναψης σύμβασης (διαγωνισμό) οικονομικός φορέας, εφόσον συντρέχει στο πρόσωπό του (εάν πρόκειται για μεμονωμένο φυσικό ή νομικό πρόσωπο) ή σε ένα από τα μέλη του (εάν πρόκειται για ένωση οικονομικών φορέων) ένας ή περισσότεροι από τους ακόλουθους λόγους: ... 2.2.3.4. Αποκλείεται από τη συμμετοχή στη διαδικασία σύναψης της παρούσας σύμβασης, οικονομικός φορέας σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις ... (στ) «εάν έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας συμβάσης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις, ...». γ) Επισημαίνεται εξάλλου ότι, επειδή τα κριτήρια και

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

οι προϋποθέσεις επιλογής και οι διατάξεις περί αποκλεισμού υποψηφίων αναδόχων στο πλαίσιο της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων και υπό το πρίσμα του ν. 4412/2016 θα πρέπει να ερμηνεύονται και να εφαρμόζονται ουσιαστικά και όχι τυπολατρικά, με βασικό γνώμονα την εξυπηρέτηση της θεμελιώδους αρχής του ελεύθερου, πραγματικού και αποτελεσματικού ανταγωνισμού που εγγυάται την ακώλυτη πρόσβαση όλων των υποψηφίων στην αγορά των δημόσιων συμβάσεων (βλ. Α. Σπυρίδωνος, «Δημόσιο συμφέρον και λόγοι αποκλεισμού υποψηφίων στις δημόσιες συμβάσεις», ΘΠΔΔ 6/2017, σελ. 537 επόμε.). Επομένως, οι οικονομικοί φορείς δέον είναι να προβαίνουν στη σχετική δήλωση, η οποία όχι μόνο δεν επιφέρει τον αυτόματο αποκλεισμό τους, αλλά τους παρέχει τη δυνατότητα να εκθέσουν ενώπιον της αναθέτουσας αρχής τους λόγους για τους οποίους δεν διακυβεύεται σε περίπτωση εκ μέρους τους ανάληψης της σύμβασης, η ορθή εκτέλεσή της. Ειδικότερα, η εκ μέρους του οικονομικού φορέα δήλωση στο Ε.Ε.Ε.Σ. περί συνδρομής στο πρόσωπο του κάποιου περιπτώσεως δυνητικού λόγου αποκλεισμού, μαζί με την εκ μέρους του παράθεση επεξηγήσεων, ως και τυχόν ανάλυση των επανορθωτικών μέτρων που ο ίδιος έλαβε, συνιστούν αναγκαίες προϋποθέσεις για την περαιτέρω θεμελίωση της υπέρ αυτού ευνοϊκής διαδικασίας του άρθρ. 73 παρ. 7 και επόμε. του ν. 4412/2016 (βλ. υπ' αριθμ. 776/2018 και Σ 49/2022 αποφάσεις ΑΕΠΠ). Στην εξεταζόμενη περίπτωση, ως βασίμως ισχυρίζεται ο προσφεύγων, μολονότι η καθής η προσφυγή δήλωσε σωρεία κυρώσεων, οι οποίες έχουν επιβληθεί σε βάρος της κατά την τελευταία τριετία από προηγούμενες συμβάσεις, αλλά και τα σχετικά μέτρα αυτοκάθαρσης που έλαβε, η οικεία αναθέτουσα αρχή, κατά παράβαση του νόμου και της ένδικης διακήρυξης, δεν έλαβε καμία απόφαση για τη διαπίστωση (ή μη) της επάρκειας των επανορθωτικών μέτρων, αλλά ούτε και αναφέρει σε κάποιο πρακτικό ή απόφασή της, ότι απευθύνθηκε στην αρμόδια επιτροπή της παρ. 9 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016, προκειμένου να λάβει τη σύμφωνη γνώμη της. Ωστόσο, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016: *«Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7, εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή,*

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκδώσει απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7 και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9». Εν όψει των ανωτέρω, η σχετική κρίση της αναθέτουσας αρχής καθίσταται ακυρωτέα, καθότι δεν προηγήθηκε η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας επιτροπής του άρθρ. 73 παρ. 9 του ν. 4412/2016, ως ισχύει (βλ. μεταξύ πολλών, υπ' αριθμ. 939/2022 απόφαση της ΕΑΔΗΣΥ), οι δε ισχυρισμοί περί μη έκδοσης αμετάκλητης δικαστικής απόφασης ή περί προσφυγής της εταιρείας ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου Αθηνών για τις κυρώσεις που της επιβλήθηκαν θα πρέπει να απορριφθούν (βλ. και υπ' αριθμ. 12/2022 απόφαση της Αρχής, σκέψη 33, όπου κρίθηκε ότι: «... Ωστόσο, ουδόλως προκύπτει από το φάκελο του διαγωνισμού ότι η αναθέτουσα αρχή εκκίνησε την διαδικασία του όρου 2.2.3.8 της διακήρυξης για την διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων του προσφεύγοντος. Συνεπώς, με πλημμελή αιτιολογία και κατά παράβαση των όρων της διακήρυξης η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά του προσφεύγοντος για τα Τμήματα 1, 2, 4 και 5 του διαγωνισμού και οι σχετικοί λόγοι της προσφυγής θα πρέπει να γίνουν δεκτοί ως βάσιμοι...»). Καταληκτικά και δοθέντος ότι προ της αποδοχής της προσφοράς της καθής η προσφυγή, ήταν, σε κάθε περίπτωση, υποχρεωτικό να κριθεί η επάρκεια (ή μη) των δηλωθέντων επανορθωτικών μέτρων και δη, με τη διαδικασία που προβλέπεται ρητά στον νόμο, η προσβαλλόμενη πράξη πάσχει ακυρότητας, λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας. Συναφώς, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

- 3^{ος} λόγος προσφυγής: μη πλήρωση της απαίτησης του άρθρ. 2.2.5. που σχετίζεται με το ποσό του ασφαλιστηρίου συμβολαίου. Ως προς τον ανωτέρω λόγο προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι: «Ο οικονομικός φορέας ... κατάθεσε ασφαλιστήριο συμβόλαιο ύψους 3.000.000,000€ που είναι σύμνομο με τον όρο της Διακήρυξης.». Στο άρθρο 2.2.5 («Οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια») περ. β) της διακήρυξης ορίζεται ότι για την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας, οι οικονομικοί φορείς οφείλουν να προσκομίσουν ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής και επαγγελματικής ευθύνης ποσού κατ' ελάχιστον

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

3.000.000,00€, το οποίο ο οικονομικός φορέας θα πρέπει να διατηρεί σε ισχύ καθ' όλη τη διάρκεια ισχύος της σύμβασης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας. Περαιτέρω, στο με αριθμ. πρωτ. .../30.12.2022 διευκρινιστικό έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, το οποίο, σημειωτέον, εκδόθηκε προς απάντηση του κάτωθι ερωτήματος: «1α) Δεδομένου πως το ποσό της επαγγελματικής αστικής ευθύνης αποτελεί υποόριο της γενικής αστικής ευθύνης, παρακαλούμε όπως μας επιβεβαιώσετε αν γίνεται αποδεκτό ασφαλιστήριο συμβόλαιο γενικής αστικής ευθύνης ποσού 7.000.000,00 συνολικά, αλλά και ανά γεγονός, με επαγγελματική αστική ευθύνη ποσού 1.000.000,00€."», διευκρινίστηκε σαφώς από το Νοσοκομείο ότι: «Σας ενημερώνουμε ότι εφόσον το άθροισμα της αστικής και επαγγελματικής ευθύνης είναι άνω των 3.000.000 ευρώ, που αναφέρεται στην Διακ. .../2022 (Σ.Α.: ...), είναι αποδεκτή οποιαδήποτε προσφορά που περιέχει ασφαλιστήριο συμβόλαιο σε ισχύ άνω των 3.000.000 ευρώ».

Από την επισκόπηση της επίμαχης προσφοράς, προέκυψε ότι η καθής η προσφυγή υπέβαλε στον φάκελο των δικαιολογητικών κατακύρωσης αρχείο με τίτλο: «12.ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ... ΕΠΙΚΥΡ.», το οποίο περιέχει το υπ' αριθμ. ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο της εταιρείας «...» για κάλυψη κινδύνου Γενικής Αστικής Ευθύνης Επαγγελματικής Αστικής Ευθύνης και ειδικό όρο Εργοδοτικής Αστικής Ευθύνης, με ασφαλιστικό ποσό 3.000.000,00€ και ως εκ τούτου, καλύπτει την ένδικη απαίτηση του άρθρ. 2.2.5, αφού με τις ανωτέρω διευκρινίσεις δεν αυξήθηκε το επίμαχο ποσό, ως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, αλλά διευκρινίστηκε ότι σε περίπτωση που η γενική αστική ευθύνη του ασφαλιστηρίου συμβολαίου σε συνδυασμό με την επαγγελματική ευθύνη (που αποτελεί υπο-ενότητα της γενικής ευθύνης), που, επίσης, καλύπτεται από το συμβόλαιο αυτό, ανέρχονται συνολικά στο ποσό των 3.000.000,00 ευρώ, το συμβόλαιο θα γίνει αποδεκτό από το Νοσοκομείο ως μέσο απόδειξης της πλήρωσης της επίμαχης απαίτησης του άρ. 2.2.5. της διακήρυξης. Με βάση τα προαναφερόμενα και δεδομένου ότι οι έγκυρες και σαφείς διευκρινίσεις, ως εν προκειμένω («... ότι εφόσον το άθροισμα της αστικής και επαγγελματικής ευθύνης είναι άνω των 3.000.000 ευρώ...»), εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί, ως αβάσιμος. Στο σημείο αυτό σημειώνεται ότι παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

προσφυγής που προβάλλει η 2^η προσφεύγουσα κατά του προσωρινού αναδόχου. Και τούτο, διότι οι προαναφερόμενες στην παρούσα σκέψη πλημμέλειες της προσβαλλόμενης πράξης (1. μη ορθός υπολογισμός εισφοράς υπέρ Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων. και 2. παράβαση ουσιώδους τύπου της διαδικασίας), παρέχουν έκαστη εξ αυτών αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, βλ. και αποφάσεις ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62 και ΑΕΠΠ 839/2018, σκ. 53 και 969/2019 σκ. 49).

Β) Σε σχέση με την προσφορά της εταιρείας «...» (2^η σε σειρά κατάταξης), η 2^η προσφεύγουσα προβάλλει τους κάτωθι λόγους: • 1ος και 2^{ος} λόγος προσφυγής: εσφαλμένος υπολογισμός εργατικού κόστους και εσφαλμένος υπολογισμός εργοδοτικών εισφορών. Στον 1^ο λόγο προσφυγής που αφορά στην ως άνω εταιρεία, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι στα υποβληθέντα ηλεκτρονικά αρχεία: «Στοιχεία άρθρου 68», «Τρόπος Υπολογισμού» και «Παράρτημα IV» (βλ. πίνακα: «ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ», α/α 3)], δηλώθηκαν συνολικά από την καθής η προσφυγή 119.937,25 ώρες για τα 3 έτη και επομένως, σε αντίθεση με τους όρους της διακήρυξης (βλ. Παράρτημα II), υπολογίσθηκαν 766,76 ώρες ανά εβδομάδα, δηλαδή 119.937,25/3 έτη/52,14 εβδομάδες (365/7). Περαιτέρω, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται (2^{ος} λόγος προσφυγής), ότι σύμφωνα με τον όρο 2.4.4. της διακήρυξης, για τη σύνταξη της οικονομικής προσφοράς θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συλλογική σύμβαση εργασίας, οι ασφαλιστικές εισφορές, αλλά και οι κρατήσεις που ισχύουν κατά τον χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης. Επομένως, βάσει του ως άνω όρου της διακήρυξης, οι διαγωνιζόμενοι θα έπρεπε να λάβουν υπόψη τους το ισχύον - κατά την 14^η Νοεμβρίου 2022 - νομοθετικό καθεστώς, σύμφωνα με το οποίο το ποσοστό των εισφορών για τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης ανερχόταν σε 24,92%. Κατά την άποψη της προσφεύγουσας, η οικονομική προσφορά της καθής η προσφυγή είναι μη νόμιμη, διότι φέρεται να υπολογίζει ποσοστό εισφορών 24,44% που αντιστοιχεί σε εργαζομένους πλήρους απασχόλησης και επομένως, υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους.

Ως προς τους ανωτέρω λόγους προσφυγής, η αναθέτουσα αρχή αναφέρει γενικά και αόριστα ότι: «*Η Επιτροπή αξιολόγησης του διαγωνισμού θεώρησε ότι η οικονομική προσφορά του φορέα ήταν σύννομη με τους*

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

όρους αυτούς.». Προς αντίκρουση του 1^{ου} λόγου προσφυγής, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι υπολόγισε νομίμως το εργατικό κόστος που αντιστοιχεί στις 119.937,25 απαιτούμενες ώρες καθαριότητας για το διάστημα από την 01η.05.2023 έως και τις 30.04.2026 – διάστημα που, σημειωτέον, αποτελείται από 759 εργάσιμες ημέρες (Δευτέρα – Παρασκευή), 154 ημέρες (Σάββατα) και 183 ημέρες (Κυριακές & επίσημες ημέρες υποχρεωτικής αργίας – σε πλήρη συμμόρφωση με τις διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, αλλά και τους όρους της διακήρυξης. Στην κρινόμενη υπόθεση γίνεται δεκτό ότι σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς της προσφεύγουσας, που ερείδονται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι η οικονομική προσφορά των συμμετεχόντων θα έπρεπε δήθεν να καταρτιστεί για ένα μέσο έτος 365 ημερών, η οικονομική προσφορά των συμμετεχόντων έπρεπε να συνταχθεί για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, ήτοι, από την 01^η.05.2023 (και για 3 έτη) έως και τις 30.04.2026 (βλ. άρθρο 2.4.4. της διακήρυξης). Κατά συνέπεια, η δήλωση που περιλαμβάνεται στο αρχείο: «ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ signed» ως προς τον αριθμό ωρών καθαριότητας των ατόμων που θα απασχοληθούν για την εκτέλεση του υπό ανάθεση έργου, συνιστά υπολογισμό που διενεργήθηκε από την καθής η προσφυγή, με βάση τον απαιτούμενο - κατά τη διακήρυξη - αριθμό ατόμων ανά ημέρα για το προαναφερόμενο χρονικό διάστημα παροχής των υπηρεσιών και ως εκ τούτου, είναι ορθός. Με βάση τα προαναφερόμενα και δεδομένου ότι ο επίμαχος υπολογισμός που, σε κάθε περίπτωση, ερείδεται στα δεδομένα που τίθενται στην ένδικη διακήρυξη, ο 1^{ος} λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

Περαιτέρω, ως προς τον 2^ο λόγο προσφυγής, κρίνονται βάσιμοι οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, σύμφωνα με τους οποίους, δυνάμει της διάταξης του άρθρου 5 του ν. 4997/2022 (βλ. και Δ15/Δ'117998/07.12.2022 έγγραφο του Τμήματος Εισφορών Ασφάλισης (Δ') του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων σχετικά με την ως άνω διάταξη του ν. 4997/2022), το ποσοστό εργοδοτικών ασφαλιστικών εισφορών για τους εργαζόμενους καθαριστές που υπάγονται στον Κ.Β.Α.Ε., ανέρχεται σε 24,44% επί των πάσης φύσεως αποδοχών τους, τόσο για τους εργαζόμενους πλήρους απασχόλησης, όσο και για τους εργαζόμενους μερικής – μειωμένης απασχόλησης. Το γεγονός ότι οι καθαριστές υπάγονται στον Κ.Β.Α.Ε, προκύπτει και από την εγκύκλιο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ 27/2012 «Πίνακας εργασιών και

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

ειδικοτήτων του Κανονισμού Βαρέων και Ανθυγιεινών Επαγγελματών - Κ.Β.Α.Ε», εδάφιο Α, περίπτωση 31, όπου ορίζεται ρητά ότι: «ΧΩΡΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ -> ... 31. Νοσηλευτικά Ιδρύματα, Κλινικές, Μικροβιολογικά και Βιοχημικά Εργαστήρια, Υγειονομικές Μονάδες, Ασφαλιστικών Οργανισμών ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ -> ... 31. Νοσοκόμοι-νοσηλευτές, παρασκευαστές και βοηθοί αυτών, Θαλαμηπόλοι Ψυχιατρικών Νοσοκομείων και Κλινικών, Συντηρητές Πειραματόζων, Συσκευαστές ορών-εμβολίων, παρασκευαστές τραπέζης αίματος, βιολόγοι εργαστηρίων παροχής Υπηρεσιών Υγείας, καθώς και οι αντίστοιχες ειδικότητες των εργαζομένων στα Δημόσια Νοσοκομεία, καθαρίστριες». Με βάση τα προαναφερόμενα και δεδομένου ότι η οικονομική προσφορά της καθής η προσφυγή ουδόλως υπολείπεται του ελάχιστου κόστους για τον υπό κρίση 2^ο λόγο προσφυγής, ως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

Γ) Σε σχέση με την προσφορά του οικονομικού φορέα «...» (4^ο σε σειρά κατάταξης), η 2^η προσφεύγουσα προβάλλει ως λόγο αποκλεισμού του, ότι στην οικονομική του προσφορά αναφέρει εσφαλμένα ότι τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο και ανά ώρα εργασίας είναι 92,17 κατά μέσο όρο (βλ. αρχείο: «1_ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΡΟΣΦΟΡΑ» και συγκεκριμένα, τον πίνακα α/α 1«ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ»). Η παρεμβαίνουσα εκθέτει ότι: «... Άλλωστε, στις διατάξεις της Διακήρυξης δεν προσδιορίζεται συγκεκριμένος τρόπος υπολογισμού των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού που αντιστοιχούν σε κάθε εργαζόμενο, ούτε υπάρχει διαφοροποίηση τετραγωνικών μέτρων κατά βάρδια και χώρο, ούτε μεταξύ εργαζομένων πλήρους και μερικής απασχολήσεως (πρβλ. ΔΕφΘεσ 603/2022, ΣτΕΕπιτρ. Αναστ. επί Ασφ. Μέτρων 272/2008). Η δε διαφοροποίηση στο πίνακα κατανομής των εργατοωρών (εργάσιμες, Σάββατο - Κυριακή/αργίες) ουδόλως συνδέεται, αμέσως ή εμμέσως (δια παραπομπής) με τον Πίνακα υπολογισμού των προς καθαρισμό χώρων. Επομένως, νομίμως χρησιμοποίησα την ως άνω αναφερόμενη μεθοδολογία υπολογισμού των τ.μ. καθαρισμού/άτομο που καταλήγει στον μέσο όρο ανά ώρα εργασίας τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού (92,17 τ.μ.), διότι βάσει Διακήρυξης δεν είχα υποχρέωση να ακολουθήσω διαφορετική μεθοδολογία, και ιδίως δεν είχα υποχρέωση να κάνω ξεχωριστή κατανομή των τ.μ. καθαρισμού/άτομο στις διαφορετικές ημέρες/βάρδιες απασχόλησης, όπως

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

αυθαίρετα επιχειρείνα κάνει η προσφεύγουσα. Άλλωστε, εφόσον διαθέτω με την προσφορά μου τον απαιτούμενο κατά τους όρους της Διακήρυξης αριθμό εργαζομένων τεκμαίρεται, και κατά τους υπολογισμούς της αναθέτουσας αρχής, η κάλυψη του έργου καθαρισμού όλων των ένδικων χώρων, μέσω δε της συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις του εν λόγω προγράμματος ελέγχεται και η πραγματική δυνατότητα μου να καθαρίσω αποτελεσματικά τους χώρους στους οποίους θα παρασχεθούν οι υπηρεσίες καθαρισμού. Τούτων έπεται, ότι η υποβολή προσφοράς πληρούσης τις απαιτήσεις του ως άνω προγράμματος ως προς τον αριθμό των απασχολούμενων ατόμων – όπως εν προκειμένω η δική μου προσφορά - τεκμαίρεται ότι ανταποκρίνεται στις κατά χώρο απαιτήσεις καθαριότητας (ΔΕφ Θεσ/νίκης 473/2021)....». Εν προκειμένω, η καθής η προσφυγή υπολόγισε ορθά τα τετραγωνικά μέτρα, καθώς, ως ρητώς ορίζεται στη διακήρυξη, τις ημέρες Κυριακών και αργιών η καθαριότητα γίνεται για την κάλυψη τρεχουσών αναγκών με έμφαση στα τακτικά εξωτερικά ιατρεία και τις εφημερίες, ενώ ο αριθμός των εργαζομένων και οι ώρες που απαιτούνται για τις ημέρες του Σαββάτου καλύπτουν τους εν λειτουργία χώρους κατά τις ημέρες αυτές, οι οποίοι δεν ορίζονται σε τετραγωνικά μέτρα από τη διακήρυξη. Εξάλλου, ως έχει κριθεί (βλ. ΔΕφΘεσ/νίκης 125/2020), η ειδικότερη απαίτηση αναφοράς των αναλογούντων σε έκαστο εργαζόμενο τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού δεν θεσπίζεται προς τον σκοπό διακρίβωσης της κάλυψης κατά χώρο του αντικειμένου του διαγωνισμού, αλλά, δεδομένου ότι αυτή εντάσσεται στο αφορών την οικονομική προσφορά μέρος της διακήρυξης, αλλά και ενόψει των κατά την αιτιολογική έκθεση του ν. 3863/2010 σκοπών θεσπίσεως της εν λόγω απαιτήσεως, αποβλέπει αποκλειστικώς στον έλεγχο τήρησης της εργατικής νομοθεσίας και μόνο, ώστε δεν μπορεί να στηριχθεί επί τούτου εμμέσως συμπέρασμα περί καλύψεως ή μη του απαιτούμενου έργου, στοιχείο που, εξάλλου, ανάγεται στην πλήρωση των τεχνικών προδιαγραφών. Εξάλλου, στις διατάξεις της διακήρυξης δεν προσδιορίζεται συγκεκριμένος τρόπος υπολογισμού των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού που αντιστοιχούν σε κάθε εργαζόμενο, ούτε υπάρχει διαφοροποίηση τετραγωνικών μέτρων κατά βάρδια και χώρο, ούτε μεταξύ εργαζομένων πλήρους και μερικής απασχολήσεως (πρβλ. ΣτΕΕπιτρ. Αναστ. επί Ασφ. Μέτρων 272/2008), η δε διαφοροποίηση στον πίνακα κατανομής των εργατοωρών (εργάσιμες, Σάββατο- Κυριακή/αργίες) ουδόλως συνδέεται,

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

αμέσως ή εμμέσως (δια παραπομπής) με τον πίνακα υπολογισμού των προς καθαρισμό χώρων.

Με βάση τα προαναφερόμενα, η παρεμβαίνουσα, με τη μέθοδο υπολογισμού των τετραγωνικών μέτρων προς καθαρισμό που ακολούθησε, δεν παραβίασε ούτε το άρθρο 68 του ν. 3863/2010, ούτε τις διατάξεις της εν θέματι διακήρυξης, απορριπτομένων των ισχυρισμών της προσφεύγουσας περί δήθεν μη κάλυψης των απαιτούμενων προς καθαρισμό χώρων. Συναφώς, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

Δ) Σε σχέση με την προσφορά της εταιρείας «...» (5^η σε σειρά κατάταξης), η 3^η προσφεύγουσα προβάλλει τους κάτωθι λόγους: • 1^{ος} λόγος προσφυγής: μη ορθός υπολογισμός εισφοράς υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Παιδικών Κατασκηνώσεων (Ε.Λ.Κ.Π.). Η αναθέτουσα αρχή ισχυρίζεται ότι στον πίνακα ανάλυσης οικονομικής προσφοράς, η καθής η προσφυγή δήλωσε «*ως συνολικό αριθμό των υπαλλήλων καθαριότητας, τριάντα τρία (33) άτομα, ήτοι συνολικά θα απασχοληθούν είκοσι τρία (23) φυσικά άτομα με πενθήμερη απασχόληση*» και ως εκ τούτου, ορθώς δηλώθηκε ως εισφορά υπέρ ΕΛΚΠ το ποσό των 38,41€. Ωστόσο, ως βασίμως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, από τον ανωτέρω υπολογισμό του κόστους υπέρ Ε.Λ.Π.Κ. συνάγεται ότι η καθής η προσφυγή υπολογίζει ετησίως για Ε.Λ.Π.Κ. το ποσό των 460,92€ (38,41 € x 12 μήνες = 460,92€), το οποίο αναλογεί σε 23 εργαζομένους (460,92 €/20,00€ = 23), δεδομένου, όμως, ότι η διακήρυξη απαιτεί την απασχόληση 33 εργαζομένων (βλ. αναφορά «*ο συνολικός αριθμός των υπαλλήλων ανέρχεται σε 33*», σελ. 56), το επίμαχο κόστος ανέρχεται στο ποσό των 55,00€ και όχι στο ποσό των 38,41€, ως εσφαλμένα δήλωσε η καθής η προσφυγή. Με βάση τα προαναφερόμενα και δεδομένου ότι η οικονομική προσφορά της εν λόγω συμμετέχουσας αντίκειται στον νόμο και στην ένδικη διακήρυξη, διότι υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός.

• 2^{ος} λόγος προσφυγής: εσφαλμένη αναφορά Α.Φ.Μ - ελλιπής συμπλήρωση του Ε.Ε.Ε.Σ. Η 2^η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η καθής η προσφυγή δήλωσε στο Ε.Ε.Ε.Σ (βλ. σελ. 3), ότι φέρει το Α.Φ.Μ ... ωστόσο, ως διαπιστώνεται από το ΓΕΜΗ, το ως άνω Α.Φ.Μ αντιστοιχεί σε άλλη εταιρεία και δη στην εταιρεία με την επωνυμία «...», με έδρα τη ... (οδός ..., ...), ενώ το Α.Φ.Μ που αντιστοιχεί στην ανταγωνίστριά της είναι το Κατά

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

την άποψη της προσφεύγουσας «... η έλλειψη οιασδήποτε ομοιότητας των ΑΦΜ αποκλείει το γεγονός της εκ παραδρομής αναγραφής (λόγω αναριθμητισμού) του ΑΦΜ και το υποβληθέν από τη συμμετέχουσα εταιρεία έντυπο περιέχει λανθασμένες πληροφορίες, οι οποίες συνιστούν αυτοτελή λόγο απόρριψης της προσφοράς ... πολύ δε περισσότερο όταν από τα εσφαλμένως αναγραφέντα στοιχεία πρόκειται να γίνει έρευνα επί στοιχείων για τυχόν λόγους αποκλεισμού (πχ με βάση το ΑΦΜ θα γίνει έρευνα για φορολογικές οφειλές ή οφειλές για οφειλόμενες εισφορές)». Ωστόσο, εν προκειμένω, κρίνονται βάσιμοι οι ισχυρισμοί της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με τους οποίους η αναγραφή εσφαλμένου Α.Φ.Μ έγινε εκ προφανούς παραδρομής, το δε ορθό Α.Φ.Μ της εταιρείας είναι ευχερώς διαπιστώσιμο, τόσο από τα αναρτημένα στο ΓΕΜΗ στοιχεία δημοσιότητας αυτής, όσο και από τα λοιπά έγγραφα της προσφοράς της, συμπεριλαμβανομένου του ίδιου του εντύπου Ε.Ε.Ε.Σ, στην τελευταία σελίδα του οποίου έχει τεθεί η σφραγίδα της συγκεκριμένης διαγωνιζόμενης, στην οποία και αναγράφεται το ορθό Α.Φ.Μ. Σε κάθε περίπτωση, τυχόν αποκλεισμός της καθής η προσφυγή για τον εξεταζόμενο λόγο θα έβαινε πέραν του μέτρου που είναι αναγκαίο για την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού, κατά παράβαση της θεμελιώδους αρχής της αναλογικότητας που διέπει τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων (ΔΕΕ, απόφαση της 22.10.2015, υπόθεση C-425/14, ImpresaEdiluxSrl, σκέψη 29, ΔΕΕ, απόφαση της 16.12.2008, υπόθεση C213/07, Μηχανική Α.Ε, σκέψη 49, ΔΕΕ, Απόφαση της 23.12.2009, υπόθεση C-376/08, Serrantoni και Consorziostabileedili, σκέψη 33, ΔΕΕ, απόφαση της 19.05.2009, υπόθεση C-538/07, Assitur, σκέψεις 21 και 23, ΔΕΕ, απόφαση της 14.12.2004, υπόθεση C-210/03, SwedishMatch, σκέψη 47, ΔΕΕ, απόφαση της 11.07.2002, υπόθεση C-210/00, KäsereiChampignonHofmeister, σκέψη 59 κλπ). Εν όψει των ανωτέρω, ο σχετικός λόγος προσφυγής κρίνεται απορριπτέος.

Ε) Σε σχέση με την προσφορά της εταιρείας «...» (6^η σε σειρά κατάταξης), η 2^η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι είναι απορριπτέα, διότι η ως άνω εταιρεία αναφέρει εσφαλμένα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο και ανά ώρα εργασίας. Από την επισκόπηση της επίμαχης οικονομικής προσφοράς της (βλ. αρχείο: «Στοιχεία του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010_pdf», σελ. 1), προκύπτει ότι η καθής η προσφυγή αναφέρει ότι τα τετραγωνικά

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

μέτρα καθαρισμού ανά άτομο ανέρχονται σε 382,66, αριθμός που προέκυψε προφανώς από τη διαίρεση των συνολικών τετραγωνικών μέτρων της επιφάνειας των κτηρίων με τον συνολικό αριθμό των ατόμων που απαιτεί η διακήρυξη ($12.627,81/33 = 382,66$ τ.μ./άτομο). Ωστόσο, κατά την άποψη της προσφεύγουσας, ο ορθός υπολογισμός των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά εργαζόμενο προϋποθέτει, βάσει των όρων της διακήρυξης: i) τη διενέργεια πράξης διαίρεσης (τετραγωνικά/εργαζόμενους), για κάθε καθημερινή ημέρα, ii) τη διενέργεια πράξης διαίρεσης (τετραγωνικά/εργαζόμενους), για κάθε Σάββατο και ii) τη διενέργεια πράξης διαίρεσης (τετραγωνικά/εργαζόμενους) για κάθε ημέρα Κυριακής - αργίας, διότι τις καθημερινές εργάζεται διαφορετικός αριθμός εργαζομένων σε σχέση με τα Σάββατα και τις Κυριακές/αργίες. Λαμβανομένου υπόψη ότι η διακήρυξη απαιτεί 20 εργαζόμενους για τις καθημερινές, 7 εργαζόμενους για τα Σάββατα και 6 εργαζόμενους, για τις Κυριακές – αργίες (βλ. σελ.56 της διακήρυξης), για τον ορθό υπολογισμό των τετραγωνικών μέτρων καθαρισμού ανά άτομο και ανά ώρα εργασίας, θα έπρεπε να είχαν διενεργηθεί οι κάτωθι πράξεις: • Καθημερινές: $12.627,81/20 = 631,39$ τ.μ. • Σάββατα: $12.627,81/7 = 1.803,97$ τ.μ. • Κυριακές-Αργίες: $12.627,81 / 6 = 2.104,64$ τ.μ. Ωστόσο και ως προς τον υπό εξέταση λόγο προσφυγής, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω σε σχέση με την προσφορά του οικονομικού φορέα «...» και επομένως, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

15. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της 3^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...»), προκύπτουν τα εξής: Α) ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...» (προσωρινός μειοδότης) • 1^{ος} λόγος προσφυγής: μη υποβολή αυτοτελούς Ε.Ε.Ε.Σ. για τον δηλωθέντα τρίτο οικονομικό φορέα. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, κατά παράβαση των επί ποινή αποκλεισμού όρων της διακήρυξης και της νομοθεσίας που διέπει την επίμαχη διαγωνιστική διαδικασία, δεν υποβλήθηκε αυτοτελές Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης του τρίτου οικονομικού φορέα «...», στον οποίο στηρίζεται η καθής η προσφυγή για τη συμμετοχή της στον υπό κρίση διαγωνισμό και επομένως, η κρινόμενη προσφορά θα πρέπει να απορριφθεί. Από την επισκόπηση της επίμαχης προσφοράς, προκύπτει ότι στο ερώτημα του Ε.Ε.Ε.Σ (βλ. Μέρος II, σελίδα 5), σχετικά με το εάν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων οντοτήτων προκειμένου να ανταποκριθεί στα κριτήρια επιλογής της

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

διακήρυξης, η καθής η προσφυγή απάντησε θετικά («ΝΑΙ») και δήλωσε τα στοιχεία του τρίτου οικονομικού φορέα στην ικανότητα του οποίου στηρίζεται για τη συμμετοχή της στον υπόψη διαγωνισμό, ήτοι δήλωσε ότι στηρίζεται στην ικανότητα της εταιρείας «...». Υπενθυμίζεται ότι εκ του νόμου καθιερώνεται υποχρέωση υποβολής αυτοτελούς εντύπου Ε.Ε.Ε.Σ. και για τους τρίτους οικονομικούς φορείς στις ικανότητες των οποίων στηρίζονται οι συμμετέχοντες *«προκειμένου, κατ' αυτόν τον τρόπο, να δηλώνεται υπεύθυνα και για αυτούς, ότι πληρούν τις καθοριζόμενες από τη Διακήρυξη προϋποθέσεις συμμετοχής και ότι δεν συντρέχουν στο πρόσωπο αυτών ή των νόμιμων εκπροσώπων τους λόγοι που θα επέβαλαν ή θα δικαιολογούσαν, κατά περίπτωση, τον αποκλεισμό τους από τη συγκεκριμένη διαγωνιστική διαδικασία»* (βλ. Δημήτριο Γ. Ράικο, Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Δ' Έκδοση, σελ. 489). Σημειώνεται, επίσης, στο σημείο αυτό ότι η επίμαχη πλημμέλεια είναι ουσιώδης και ως εκ τούτου, δεν είναι δεκτική επιτρεπτής συμπλήρωσης/διευκρίνισης, δυνάμει του άρθρ. 102 του ν. 4412/2016, ως ισχύει. Και τούτο, διότι τυχόν παροχή δυνατότητας υποβολής εντύπου Ε.Ε.Ε.Σ για τον «τρίτο» το πρώτον μετά την υποβολή της προσφοράς στον υπόψη διαγωνισμό, θα ισοδυναμούσε με ανεπίτρεπτη τροποποίηση υποβληθείσας προσφοράς, κατά παράβαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και του ανόθευτου ανταγωνισμού, αφού θα προσέδιδε αθέμιτο ανταγωνιστικό πλεονέκτημα υπέρ της συγκεκριμένης εταιρίας και σε βάρος των λοιπών συμμετεχόντων. Ως, εξάλλου, συνομολογεί η οικεία αναθέτουσα αρχή, λαμβανομένου υπόψη ότι η ως άνω εταιρεία δήλωσε στο Ε.Ε.Ε.Σ της, σύμφωνα και με τους όρους 2.2.8 της διακήρυξης, ότι για τη συμμετοχή της στον διαγωνισμό στηρίζεται στις ικανότητες άλλης εταιρείας, για την οποία, ωστόσο, δεν έχει υποβληθεί ξεχωριστό έντυπο Ε.Ε.Ε.Σ. συμπληρωμένο και υπογεγραμμένο από τον τρίτο οικονομικό φορέα *«...δεν πληρούνται οι όροι 2.2.8, 2.2.9 και 2.4.3.1 της Διακήρυξης.»*. Τέλος, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τις αρχές της ισότητας, της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας των ελάχιστων όρων συμμετοχής που διέπουν την διαδικασία σύναψης των δημοσίων συμβάσεων, κατά το πνεύμα, τόσο της ενωσιακής, όσο και της εθνικής νομοθεσίας, ο διαγωνιζόμενος οφείλει να υποβάλει τα αξιούμενα από τη διακήρυξη ή από τυχόν άλλη διάταξη, στην οποία αυτή ρητώς παραπέμπει, δικαιολογητικά και στοιχεία

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

(πρβλ. ΣΤΕ 5022/2012), προκειμένου να συμμετάσχει νομίμως στον διαγωνισμό. Περαιτέρω, η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (Ολομ. ΣΤΕ 2137/1993). Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους (ΕλΣυν 1949/2009 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 115/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 10/2008 Τμήμα VI, ΕλΣυν Πράξη 22/2005 Τμήμα VI). Με βάση τα προαναφερθέντα ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος.

• 2^{ος} λόγος προσφυγής: μη πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρ. 2.2.6 (α) της διακήρυξης. Στο άρθρο 2.2.6 («Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα») της διακήρυξης, ορίζεται ότι:«...Κατά τη διάρκεια των τριών (3) τελευταίων ετών, ήτοι κατά τα έτη 2019, 2020 και 2021, να έχουν εκτελέσει επιτυχώς κατ' έτος τουλάχιστον μια (1) σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας σε χώρους δημοσίων νοσηλευτικών ιδρυμάτων ή σε κλινικές του ιδιωτικού τομέα αξίας κατ' ελάχιστον 200.000,00€». Επίσης, στο ερώτημα οικονομικού φορέα για το εάν «μία σύμβαση με νοσηλευτικό ίδρυμα χρονικής διάρκειας από την 01/03/2019 έως και 28/02/2023, ήτοι τέσσερα (4) συναπτά έτη, συνολικής συμβατικής αξίας 2.604,202,00 ευρώ, β) Σε περίπτωση που κατά την κρίση σας, δεν είναι αποδεκτή η παραπάνω σύμβαση, παρακαλούμε όπως μας επιβεβαιώσετε εάν γίνονται αποδεκτές συνεχόμενες αδιάλειπτες αναθέσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας με το ίδιο νοσοκομείο. Το σχετικό έργο το οποίο και έχει εκτελέσει επιτυχώς η εταιρεία μας, ανέρχεται σε μηνιαία συμβατική αξία άνω των 50.000,00€, ποσό που είναι σχεδόν διπλάσιο του μηνιαίου προϋπολογισμού της σχετικής διακήρυξης, ενώ η συνολική χρονική διάρκεια εκτέλεσης είναι άνω των τεσσάρων (4) ετών με έναρξη το έτος 2018», εκδόθηκε το με αριθμ. πρωτ. .../30.12.2022 διευκρινιστικό έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, που εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του υπόψη διαγωνισμού, όπου αναφέρεται ρητώς ότι: «... είναι αποδεκτή κάθε προσφορά που είτε έχει μια τουλάχιστον σύμβαση κατ' έτος (2019, 2020, 2021,2022), είτε για όλα τα έτη μαζί συνεπώς και για τα τέσσερα (4) συναπτά έτη. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προσκομισθεί για την ενεργή σύμβαση αποδεικτικό για τα συναπτά έτη σύμφωνα με τα οριζόμενα της Διακ. ... (Σ.Α.:

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

...), παράγραφο 2.2.9.2». Με βάση το ως άνω διευκρινιστικό έγγραφο, για την κάλυψη του συγκεκριμένου κριτηρίου επιλογής, παρασχέθηκε η δυνατότητα να δηλωθούν, είτε αυτοτελείς συμβάσεις που εκτελέστηκαν ανά έτος της ζητούμενης τριετίας, οι οποίες, (αυτοτελείς συμβάσεις) θα πρέπει να πληρούν τον ζητούμενο προϋπολογισμό (κατ' ελάχιστον 200.000,00 ευρώ), είτε συνεχιζόμενες/συναπτές συμβάσεις που εκτελέστηκαν αδιάλειπτα εντός της ζητούμενης τριετίας, οι οποίες, επίσης, θα πρέπει να καλύπτουν τον ζητούμενο προϋπολογισμό. Επομένως, κατά την ως άνω διευκρίνιση, κρίσιμη είναι τόσο η πλήρωση της απαίτησης της ζητούμενης τριετίας (είτε ανά έτος, είτε συναπτά), όσο και η πλήρωση της απαίτησης για συγκεκριμένο προϋπολογισμό. Από την επισκόπηση της επίμαχης προσφοράς προκύπτει ότι η καθής η προσφυγή δήλωσε στο Ε.Ε.Ε.Σ. της (βλ. σελ. 22), ότι έχει εκτελέσει μόνο δύο συμβάσεις και πιο συγκεκριμένα, τη σύμβαση «Υπηρεσίες καθαρισμού κτιρίων και περιβάλλοντος χώρου» του ..., για το χρονικό διάστημα από 22.06.2020 έως και 21.06.2021, συνολικού ποσού 1.441.042.65€ και τη σύμβαση «Υπηρεσίες καθαρισμού κτιρίων και περιβάλλοντος χώρου» του, για το χρονικό διάστημα από 29.04.2021 έως και 28.04.2022, συνολικού ποσού 2.137.399,56€. Επιπροσθέτως, η καθής η προσφυγή υπέβαλε στο φάκελο των δικαιολογητικών προσωρινού αναδόχου: α) τη σύμβαση καθαριότητας .../18 με το Γ... και την υπ' αριθμ. πρωτ. .../11.10.2021 βεβαίωση καλής εκτέλεσης υπηρεσιών του ως άνω Νοσοκομείου και β) τη σύμβαση καθαριότητας 13.18 με το «...» και επτά (7) βεβαιώσεις καλής εκτέλεσης υπηρεσιών του ως άνω Νοσοκομείου, που αφορούν στη σύμβαση αυτή. Επομένως, τόσο από το υποβληθέν Ε.Ε.Ε.Σ., όσο και από τα αποδεικτικά μέσα πλήρωσης του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 2.2.6 παρ. α της διακήρυξης, συνάγεται σαφώς η ως άνω εταιρεία δεν έχει εκτελέσει μία (1) παρόμοια σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας σε χώρους δημόσιων νοσηλευτικών ιδρυμάτων ή σε κλινικές του ιδιωτικού τομέα, ύψους 200.000,00€ για το έτος 2019, ως ρητώς ζητείται στη διακήρυξη, τους όρους της οποίας, σημειωτέον αποδέχθηκε πλήρως η εταιρεία αυτή με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον διαγωνισμό. Και τούτο, διότι οι δηλωθείσες από την καθής η προσφυγή συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας με το ... και το ... καλύπτουν μόνο τα έτη 2020, 2021 και 2022, δεδομένου ότι η σύμβαση 166/18 με το ... εκτείνεται από τις 22.06.2020 έως

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

και τις 21.06.2021, ενώ η σύμβαση 13.18 με το ... εκτείνεται από τις 29.04.2021 έως και τις 28.04.2022. Ως, εξάλλου, συνομολογεί το υπόψη Νοσοκομείο, κατόπιν διενέργειας ελέγχου εκ μέρους της επιτροπής ενστάσεων, διαπιστώθηκε ότι η καθής η προσφυγή δεν πληροί το κριτήριο του άρθρ. 2.2.6.α της διακήρυξης, καθότι για το έτος 2019 δεν έχει εκτελέσει καμία σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, ήτοι ελλείπει η πλήρωση της απαίτησης περί εκτέλεσης παρόμοιου έργου ανά έτος της κρίσιμης τριετίας που προβλέπεται στο επίμαχο άρθρο, ως αυτό περαιτέρω διευκρινίστηκε από την αναθέτουσα αρχή. Σημειώνεται ότι η πράξη με την οποία παρέχονται διευκρινίσεις όρων της διακήρυξης αποτελεί εκτελεστή πράξη υποκείμενη σε προδικαστική προσφυγή και, εάν δεν αμφισβητηθεί η νομιμότητά της, οι παρασχεθείσες διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, συμπληρώνοντας τους σχετικούς όρους της διακήρυξης, και δεσμεύουν τους ενδιαφερομένους να λάβουν μέρος στον διαγωνισμό (βλ. ΣΤΕ 444/2022, σκ. 36, κ.α.). Με βάση τα προαναφερόμενα και λαμβανομένου υπόψη, αφενός μεν, ότι οι έγκυρες διευκρινίσεις εντάσσονται στο κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, ως εν προκειμένω, αφετέρου δε, ότι η καθής η προσφυγή αποδέχθηκε πλήρως τους όρους της διακήρυξης με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στην ένδικη διαγωνιστική διαδικασία, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός. Σημειώνεται στο σημείο αυτό ότι παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων προσφυγής κατά της ως άνω εταιρείας, δοθέντος ότι οι προαναφερόμενες στην παρούσα σκέψη πλημμέλειες της προσβαλλόμενης πράξης (1. μη υποβολή ξεχωριστού Ε.Ε.Ε.Σ. για τον τρίτο οικονομικό φορέα και 2. μη πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρου 2.2.6.α της διακήρυξης), παρέχουν έκαστη εξ αυτών αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, βλ. και αποφάσεις ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62, 839/2018, σκ. 53 και 969/2019 σκ. 49).

Β) Κοινός λόγος προσφυγής: μη υποβολή των στοιχείων του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 σε ξεχωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς. 1). Η 3^η προσφεύγουσα αιτείται την απόρριψη της προσφοράς των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...», με το σκεπτικό ότι δεν υπέβαλαν τα επί ποινή αποκλεισμού ζητούμενα στο άρθρ. 2.4.4.στοιχεία του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 σε ξεχωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους, αλλά υπέβαλαν

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

στο φάκελο της οικονομικής τους προσφοράς μόνο τους πίνακες του Παραρτήματος IV της διακήρυξης.

Η παρεμβαίνουσα «...» ισχυρίζεται ότι από το άρθρο 2.4.4. της διακήρυξης ουδόλως προκύπτει απαίτηση περί υποβολής ξεχωριστού αρχείου με τα στοιχεία του άρθρου 68, αντιθέτως, «...αφενός υπάρχει ρητή αναφορά ότι τα στοιχεία αυτά πρέπει να περιέχονται στην προσφορά (αυτό είναι το νόημα της φράσης «σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς») και αφετέρου η διακήρυξη παραπέμπει σαφώς στο υπόδειγμα του Παραρτήματος IV, στο οποίο συμπεριλήφθηκαν διακριτά όλα τα στοιχεία του άρθρου 68. Εξάλλου, η λέξη «κεφάλαιο» προδήλως παραπέμπει σε επιμέρους σημείο του ιδίου ενιαίου εγγράφου και αν μη τι άλλο, δεν παραπέμπει και δη, κατ' αποκλειστικότητα σε διακριτά έγγραφα και αυτό, ενώ αν η διακήρυξη σκοπούσε να θεσπίσει απαίτηση ως η εκ της προσφεύγουσας προβαλλόμενη, θα έπρεπε να αναφερθεί σε διακριτά έγγραφα και όχι σε διακριτά κεφάλαια προσφοράς (ΑΕΠΠ 1812/2021, 1813/2021). Επιπλέον, το υπόδειγμα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ IV, πουθενά δεν αναφέρει πως οι επιμέρους πίνακες του θα υποβληθούν διασπασμένοι σε περισσότερα έγγραφα. Εξάλλου, ακριβώς ενόψει όλων των ανωτέρω, ως και ιδίως α) της συμπερίληψης της ανάλυσης του άρθρου 68 Ν. 3863/2010 εντός του κατά τον όρο 2.4.4, προς υποχρεωτική συμπλήρωση υποδείγματος, β) της μη αναφοράς σε διακριτά/χωριστά έγγραφα, αλλά «κεφάλαια» και γ) της μη αναφοράς του υποδείγματος για διάσπαση των επιμέρους πινάκων σε άλλα έγγραφα, ουδόλως ένας εύλογος διαγωνιζόμενος θα δύνατο να κατανοήσει την ύπαρξη απαίτησης υποβολής διακριτών εγγράφων, ακόμη και αν αυτή υποτεθεί ως εκ της διακήρυξης σκοπούμενη και η αναθέτουσα θα όφειλε να έχει εκφραστεί σαφέστερα. [...]».

2). Επισημαίνεται ότι στο άρθρο 2.4.4. της διακήρυξης ορίζεται ότι: «Οι προσφέροντες οικονομικοί φορείς υποχρεούνται, με ποινή αποκλεισμού να εξειδικεύουν σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους, τα ακόλουθα στοιχεία (παρ. 1 του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 (Α 115), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει: α) Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στην υπηρεσία. β) Τις ημέρες και τις ώρες εργασίας. γ) Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. δ) Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. ε) Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

προϋπολογισθέντα ποσά. στ) Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο, όταν πρόκειται για καθαρισμό χώρων. Στην προσφορά τους πρέπει να υπολογίζουν εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής των υπηρεσιών τους, των αναλώσιμων, του εργολαβικού τους κέρδους και των νόμιμων υπέρ Δημοσίου και τρίτων κρατήσεων. Επιπροσθέτως, υποχρεούνται να επισυνάπτουν στην προσφορά αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία τυχόν υπάγονται οι εργαζόμενοι. Ειδικότερα, για την σύνταξη της οικονομικής προσφοράς, λαμβάνεται υπόψη η συλλογική σύμβαση εργασίας, οι ασφαλιστικές εισφορές και οι κρατήσεις, που ισχύουν κατά τον χρόνο προκήρυξης της σύμβασης...Σημειώνεται ότι επειδή οι ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του ΕΣΗΔΗΣ δεν έχουν αποτυπώσει τις απαιτήσεις αυτές, οι συμμετέχοντες θα πρέπει να υποβάλλουν και ξεχωριστό έντυπο οικονομικής προσφοράς σε μορφή pdf (Ψηφιακά υπογεγραμμένο) βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος IV, το οποίο υπάρχει αναρτημένο σε επεξεργάσιμο αρχείο (word) στο χώρο του διαγωνισμού. Σε περίπτωση διάστασης στοιχείων, υπερισχύει το έντυπο του Παραρτήματος IV...». Από τη σαφή γραμματική ερμηνεία του επίμαχου άρθρου («...και ξεχωριστό έντυπο οικονομικής προσφοράς...»), προκύπτει ότι, σε αντίθεση με τους ισχυρισμούς του παρεμβαίνοντος, οι υποψήφιοι ήταν καταρχάς υποχρεωμένοι (επί ποινή απόρριψης της προσφοράς), όπως εξειδικεύσουν «σε χωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους, τα ακόλουθα στοιχεία (παρ. 1 του άρθρου 68 του Ν. 3863/2010 (Α 115)...» και συγχρόνως ήταν υποχρεωμένοι να υποβάλλουν «και ξεχωριστό έντυπο οικονομικής προσφοράς σε μορφή pdf (Ψηφιακά υπογεγραμμένο) βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος IV, το οποίο υπάρχει αναρτημένο σε επεξεργάσιμο αρχείο (word) στο χώρο του διαγωνισμού...». 3) Από την επισκόπηση των υπό εξέταση οικονομικών προσφορών, προκύπτει ότι οι συμμετέχουσες εταιρείες «...», «...» και «...» δεν υπέβαλαν σε ξεχωριστό κεφάλαιο της προσφοράς τους τα στοιχεία του άρθρ. 68 του ν. 3863/2010, ως ρητώς απαιτείται στην οικεία διακήρυξη. Ως, εξάλλου, συνομολογεί η οικεία αναθέτουσα αρχή, κατόπιν ελέγχου που διεξήχθη από την επιτροπή ενστάσεων, διαπιστώθηκε ότι οι ως άνω τρεις (3) οικονομικοί φορείς έχουν μεν υποβάλει το ειδικό έντυπο οικονομικής προσφοράς, βάσει του υποδείγματος του Παραρτήματος IV της διακήρυξης, όχι όμως τα στοιχεία του άρθρ. 68 του ν. 3863/2010 σε ξεχωριστό

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

κεφάλαιο/έγγραφο της προσφοράς τους, ως απαιτείται και επομένως, οι σχετικές αιτιάσεις της προσφεύγουσας θα πρέπει να γίνουν δεκτές. Σημειώνεται, επίσης, ότι αλυσιτελώς προβάλλεται από την παρεμβαίνουσα «...» ότι η λέξη «κεφάλαιο» αναφέρεται κατά λογική ακολουθία σε μια ενιαία προσφορά και όχι σε ξεχωριστά/διακριτά έγγραφα, δηλαδή ότι ως «κεφάλαιο» της προσφοράς, νοείται μόνο το υπόδειγμα του Παραρτήματος IV της διακήρυξης. Μάλιστα, στην περίπτωση που ήθελε υποτεθεί ότι οι ως άνω ισχυρισμοί είναι ορθοί, δεν θα υπήρχε λόγος να γίνεται μνεία (και δη ευθύς εξαρχής στο άρθρ. 2.4.4.) περί ανάγκης εξειδίκευσης των στοιχείων του άρθρ. 68 του ν. 3863/2010 σε ξεχωριστό κεφάλαιο της προσφοράς, καθώς θα αρκούσε (στην περίπτωση αυτή), η απλή παραπομπή στην υποχρέωση συμπλήρωσης του υποδείγματος οικονομικής προσφοράς του Παραρτήματος IV, ως, άλλωστε, προβλέπεται στα τελευταία εδάφια του άρθρου 2.4.4. της διακήρυξης. Σε κάθε περίπτωση, εάν ο ως παρεμβαίνων ή οι λοιποί οικονομικοί φορείς διατηρούσαν αμφιβολίες ως προς το περιεχόμενο του επίμαχου άρθρου, θα μπορούσαν να είχαν ζητήσει σχετικές διευκρινίσεις από την αναθέτουσα αρχή, ενέργεια στην οποία, ωστόσο, δεν προέβησαν στην προκείμενη περίπτωση. Επίσης, δεν δύναται βασίμως να υποστηριχθεί ότι η θέσπιση απαίτησης περί υποβολής ξεχωριστού εγγράφου με τα επίμαχα στοιχεία του άρθρ. 68, σε συνδυασμό με τη θέσπιση απαίτησης περί υποβολής ξεχωριστού εντύπου οικονομικής προσφοράς σε μορφή pdf, συμπληρωμένου βάσει του σχετικού υποδείγματος του Παραρτήματος IV, θα είχε ως αποτέλεσμα να δηλώνονται (εκ του περισσού) δύο φορές τα ίδια ακριβώς στοιχεία και τούτο, διότι υπό το ανωτέρω σκεπτικό θα καθίστατο κενή περιεχομένου η φράση που τέθηκε στο επίμαχο άρθρο 2.4.4. της διακήρυξης, κατά την οποία *«Σε περίπτωση διάστασης στοιχείων, υπερισχύει το έντυπο του Παραρτήματος IV...»*. Επομένως, τόσο από το πνεύμα, όσο και από το γράμμα του επίμαχου άρθρου, καθίσταται σαφές ότι, εάν υπάρχει διάσταση ανάμεσα στα στοιχεία του άρθρ. 68, ως αυτά αποτυπώθηκαν σε ξεχωριστό έγγραφο/κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς και στα στοιχεία που συμπλήρωσε ο υποψήφιος στο υπόδειγμα του Παραρτήματος IV, υπερισχύουν τα τελευταία.

Εξάλλου, η απαίτηση περί υποβολής ξεχωριστού εγγράφου με τα στοιχεία του άρθρ. 68 του ν. 3863/2010 είναι συνήθης σε όλες τις διαδικασίες

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, απορριπτομένων των ισχυρισμών του ως άνω παρεμβαίνοντος περί ασάφειας της ένδικης διακήρυξης ως προς το ζήτημα αυτό και για τον λόγο αυτόν άλλοι συμμετέχοντες, όπως η εταιρεία «...» υπέβαλε τα επίμαχα στοιχεία σε ξεχωριστό έγγραφο της οικονομικής της προσφοράς (βλ. αρχείο: «Στοιχεία του Άρθρου 68 του Ν. 3863/2010_ pdf»). Επίσης, σημειώνεται ότι η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (Ε.Α. ΣτΕ 352/2016) και ως κανονιστική πράξη, δεσμεύει με τους όρους της, τόσο τους τρίτους προς τους οποίους απευθύνεται, όσο και το ίδιο το νομικό πρόσωπο που προκηρύσσει τον σχετικό διαγωνισμό, το οποίο υποχρεούται εφεξής και μέχρι τέλους της διαδικασίας του διαγωνισμού να εφαρμόζει τα όσα ορίζονται σε αυτή (βλ. ενδεικτικά Πράξεις VI Τμήματος ΕλΣυν 181/2006, 31/2003, 105/2003, 294/2010, 224, 78/2007, 19/2005 κ.ά.). Ταυτόχρονα, η αρχή της δεσμευτικότητας της διακήρυξης επιβάλλει να προσδιορίζονται επακριβώς σε αυτήν τα προς συμμετοχή στον διαγωνισμό απαιτούμενα προσόντα και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της προσφοράς, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία, όπως στην υπό εξέταση περίπτωση.

Τέλος σημειώνεται ότι ειδικά για την εταιρεία «...» η αναθέτουσα αρχή αναφέρει ότι έχει υποβάλει το ειδικό έντυπο οικονομικής προσφοράς, βάσει του σχετικού υποδείγματος της διακήρυξης και συμπληρωματικά, έναν πίνακα ανάλυσης προσωπικού. Ωστόσο, από την επισκόπηση της προσφοράς της ως άνω εταιρείας προκύπτει ότι υποβλήθηκε μεν πίνακας προσωπικού, ωστόσο ελλείπει η εξειδίκευση (σε ξεχωριστό κεφάλαιο της προσφοράς της) του συνόλου των στοιχείων του άρθρ. 68 του ν. 3863/2010, όπως είναι π.χ η συλλογική σύμβαση εργασίας, το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο κλπ. Εν όψει των ανωτέρω, η προσφορά και των προαναφερόμενων οικονομικών φορέων θα έπρεπε να είχε απορριφθεί και δη, κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, αφού παραβιάσθηκε απαραίτος όρος της διακήρυξης. Άλλωστε, η υποχρέωση διαφάνειας έχει, μεταξύ άλλων, ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 16.04.2015, υπόθεση C-278/14, SC EnterpriseFocusedSolutions SRL, σκέψη 25 και ΔΕΕ, απόφαση της 29.03.2012, υπόθεση C-599/10, SAG ELV Slovenkoa.s. κλπ, σκέψη 25 και περαιτέρω παραπομπές σε νομολογία) και ο

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

σκοπός αυτός δεν θα επιτυγχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους, στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ. ΔΕΕ, απόφαση της 16.04.2015, υπόθεση C-278/14, SC Enterprise Focused Solutions SRL, σκέψη 27). Με βάση το σύνολο των προαναφερομένων και δεδομένου ότι κάθε απόκλιση από τους όρους της διακήρυξης αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (βλ. πράξη VI Τμήματος ΕΛΣυν 70/2006), ο ανωτέρω κοινός λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός ως βάσιμος. Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί ότι παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση του έτερου (αυτοτελούς) λόγου της υπό κρίση 3ης προσφυγής που αφορά στην προσφορά της εταιρείας «...». Και τούτο, διότι η προαναφερόμενη στην παρούσα σκέψη πλημμέλεια της προσβαλλόμενης πράξης (παράλειψη υποβολής των στοιχείων του άρθρ. 68 του ν. 3863/2010 σε ξεχωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς), παρέχει αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της ως άνω εταιρείας (πρβλ. Ε.Α. ΣΤΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, βλ. και αποφάσεις ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62, 839/2018, σκ. 53 και 969/2019 σκ. 49).

Γ) Κοινός λόγος προσφυγής: μη νόμιμος υπολογισμός τ.μ καθαρισμού ανά άτομο. Η προσφεύγουσα αιτείται την απόρριψη της προσφοράς των οικονομικών φορέων «...», «...» και «...», λόγω παράνομου και εσφαλμένου υπολογισμού τ.μ. καθαρισμού ανά άτομο. Ωστόσο, ο ανωτέρω λόγος προσφυγής έχει ήδη κριθεί και μάλιστα έχει απορριφθεί στο πλαίσιο εξέτασης της υπό ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 378/22.03.2023 προσφυγής της 2^{ης} προσφεύγουσας («...»), όσον αφορά στην προσφορά της εταιρείας «...». Επομένως, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα προαναφέρθηκαν στη σκέψη 16 της παρούσας και για τον λόγο αυτόν, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

16. Επειδή, από την επισκόπηση του συνόλου των στοιχείων της 1^{ης} προδικαστικής προσφυγής («...»), προκύπτουν τα εξής: Α) ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «...» (προσωρινός ανάδοχος). • 1^{ος} λόγος προσφυγής: μη συνυπολογισμός εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ στην οικονομική προσφορά. Ο ανωτέρω λόγος προσφυγής έχει ήδη κριθεί και μάλιστα έχει γίνει δεκτός στο πλαίσιο εξέτασης της υπό ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 378/22.03.2023 προσφυγής της 2^{ης} προσφεύγουσας («...»).

• 2^{ος} λόγος προσφυγής: μη πλήρωση του κριτηρίου επιλογής 2.2.6 (α) της διακήρυξης. Ο ανωτέρω λόγος προσφυγής έχει ήδη κριθεί και μάλιστα έχει

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

γίνει δεκτός στο πλαίσιο εξέτασης της υπό ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 391/22.03.2023 προσφυγής της 3^{ης} προσφεύγουσας («...»). Εν όψει των ανωτέρω αναφερόμενων, παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων προσφυγής που προβάλλει η 1^η προσφεύγουσα. Και τούτο, διότι οι προαναφερόμενες στις σκέψεις 14 και 15 της παρούσας απόφασης πλημμέλειες της προσβαλλόμενης πράξης που αφορούν στην προσφορά του προσωρινού μειοδότη (1. μη συνυπολογισμός εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ στην οικονομική προσφορά και 2. μη πλήρωση του κριτηρίου του άρθρου 2.2.6.α της διακήρυξης, παρέχουν έκαστη εξ αυτών αυτοτελές νόμιμο έρεισμα για την απόρριψη της προσφοράς της (πρβλ. Ε.Α. ΣτΕ 326/2011, 1238, 1132, 420/2010, 750/2007, βλ. και αποφάσεις ΑΕΠΠ 818/2018, σκ. 62, 839/2018, σκ. 53 και 969/2019 σκ. 49). Πέραν των ανωτέρω δύο (2) καθόλα όμοιων λόγων απόρριψης της επίμαχης προσφοράς, που έχουν ήδη προβληθεί ενώπιον της Αρχής και έχουν κριθεί από αυτήν (σκέψεις 14 και 15), επισημαίνεται ότι η προσφορά της εταιρείας «...» απορρίφθηκε: i) στο πλαίσιο εξέτασης της υπό ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 391/22.03.2023 προσφυγής της 3^{ης} προσφεύγουσας και για έτερους λόγους (βλ. σκέψη 15), όπως είναι η μη υποβολή αυτοτελούς Ε.Ε.Ε.Σ. για τον δηλωθέντα τρίτο οικονομικό φορέα, αλλά και η μη υποβολή των επί ποινή αποκλεισμού ζητούμενων στοιχείων του άρθρου 68 του ν. 3863/2010 σε ξεχωριστό κεφάλαιο της οικονομικής προσφοράς και ii) στο πλαίσιο εξέτασης της υπό ΓΑΚ ΕΑΔΗΣΥ 378/22.03.2023 προσφυγής της 2^{ης} προσφεύγουσας (βλ. σκέψη 14 της απόφασης), λόγω μη ορθού υπολογισμού της εισφοράς υπέρ ΕΛΠΚ, αλλά και λόγω παράβασης ουσιώδους τύπου της διαδικασίας.

Β) Κοινός λόγος προσφυγής: ακαταλληλότητα των υλικών καθαρισμού
Η 1^η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι οικονομικοί φορείς «...», «...» και «...» δεν υπέβαλαν επικαιροποιημένα δελτία δεδομένων ασφαλείας για την καταλληλότητα των υλικών καθαρισμού και ως εκ τούτου, οι προσφορές τους δέον απορριφθούν σύμφωνα με τον όρο 2.4.6. της διακήρυξης. Ο παρεμβαίνων «...» ισχυρίζεται ότι: *«Στη Διακήρυξη του διαγωνισμού δεν προβλέπεται υποχρέωση προσκόμισης δελτίου δεδομένων ασφαλείας επί ποινή απόρριψης της προσφοράς, και σε κάθε περίπτωση εγώ προσκόμισα τέτοιο δελτίο νομίμως εκδοθέν...»*. Ομοίως, η παρεμβαίνουσα εταιρεία «...» αναφέρει ότι, αφενός μεν, σε κανένα σημείο της διακήρυξης δεν απαιτείται η

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

υποβολή δελτίων δεδομένων ασφαλείας των προϊόντων καθαρισμού στον φάκελο της τεχνικής προσφοράς των συμμετεχόντων, αφετέρου δε, η αναθέτουσα αρχή «με ρητή διευκρίνισή της επί σχετικής ερώτησης ως προς τα απαιτούμενα έγγραφα που πρέπει να προσκομιστούν στο φάκελο της τεχνικής προσφοράς των συμμετεχόντων απάντησε ρητά (βλ. υπ' αριθμ. πρωτ. .../30-12-2022 έγγραφο διευκρινίσεων) επί λέξει ότι: «σύμφωνα με την Διακ.... (Σ.Α.: ...), Παράρτημα II – Τεχνικές Προδιαγραφές «ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ – ΜΕΣΑ», ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ κατά την υποβολή προσφοράς να προσκομίσετε τεχνικά φυλλάδια, παρά μόνο μία υπεύθυνη δήλωση της Παραγράφου 2.2.9.2». Λαμβανομένης υπόψη της ανωτέρω έγκυρης διευκρίνισης της αναθέτουσας αρχής, που εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του υπόψη διαγωνισμού, κατά την οποία δεν απαιτείται η υποβολή τεχνικών φυλλαδίων, βεβαιώσεων κατασκευαστή ή άλλων παρόμοιων εγγράφων, παρά μόνο η δήλωση της παρ. 2.2.9.2 («Αποδεικτικά μέσα») της διακήρυξης, κρίνεται ότι η εταιρεία «...» υπέβαλε εκ του περισσού διάφορα στοιχεία καταλληλότητας του προσφερόμενου μηχανολογικού εξοπλισμού, αλλά και των υλικών καθαρισμού που προσφέρει στον διαγωνισμό, όπως π.χ την άδεια Ε.Ο.Φ., την καταχώρηση σε Γ.Χ.Κ., τα δελτία δεδομένων ασφαλείας, τα πιστοποιητικά ISO, τα τεχνικά φυλλάδια των προϊόντων, το πιστοποιητικό διάθεσης CE MARK κλπ (βλ. ηλεκτρονικά αρχεία: «11. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ signed», «11.1 ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΜΑΠ signed», «12. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΛΙΚΩΝ N signed» και «13. ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΩΝ signed»). Ομοίως, ο οικονομικός φορέας «...» εκ του περισσού υπέβαλε τα επίμαχα δελτία δεδομένων ασφαλείας, καθώς η υποβολή τους δεν ήταν, εν προκειμένω, υποχρεωτική και δη επί ποινή αποκλεισμού κατά τον χρόνο υποβολής των προσφορών, ως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα. Εν όψει των ανωτέρω αναφερόμενων και λαμβανομένου ιδίως υπόψη ότι οι οικείες διατάξεις της διακήρυξης, ως περαιτέρω διευκρινίστηκαν, ήταν σαφείς και περαιτέρω, έγιναν πλήρως αποδεκτές από τους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς, με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή τους στον διαγωνισμό, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

Γ) ΠΡΟΣΦΟΡΑΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...»

- 1^{ος} λόγος προσφυγής: μη νόμιμος υπολογισμός εργατικού κόστους λόγω εσφαλμένου υπολογισμού των ημερών αδείας και το επιδόματος αδείας.

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η καθής η προσφυγή έχει υπολογίσει αναλογία κανονικής άδειας (κόστος αντικατάστασης) ίση με 26 ημέρες (μικτές αποδοχές=16.763,31 €/644,75€ μικτό ημερομίσθιο=26 ημέρες για κάθε ένα από τα τρία έτη της σύμβασης), χωρίς να έχει υπολογίσει ότι κατά το 4^ο ημερολογιακό έτος της σύμβασης (01.01.2026 – 30.04.2026), το απασχολούμενο προσωπικό θα δικαιούται από την πρώτη μέρα του έτους ολόκληρη την ετήσια άδειά του (26 ημέρες). Εν όψει των ανωτέρω, η καθής η προσφυγή δεν αντιλήφθηκε ότι έπρεπε να υπολογίσει 31 ημέρες μέσο όρο κόστους αντικατάστασης για κάθε ένα από τα τρία έτη της σύμβασης. Επίσης, η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι η καθής η προσφυγή έχει υπολογίσει εσφαλμένα και το επίδομα αδειάς, καθώς ο νόμος ορίζει ότι κάθε εργαζόμενος μαζί με την άδεια δικαιούται εκτός από τις αποδοχές αδειάς και επίδομα αδειάς (βλ. άρ.3, παρ.16 του ν.4504/1966). Ως χαρακτηριστικά αναφέρει η προσφεύγουσα: *«Το δικαίωμα λήψης επιδόματος αδειάς, αποτελεί επακόλουθο του δικαιώματος λήψης κανονικής αδειάς και υπολογίζεται όπως και ο αποδοχές αδειάς -είναι δηλαδή ίσες προς το σύνολο των αποδοχών αδειάς με τον περιορισμό ότι δε δύναται να υπερβεί για όσους μεν αμείβονται με μισθό, το μισό μισθό, για όσους δε αμείβονται με ημερομίσθιο ή ωρομίσθιο ή ποσοστά, τα 13 ημερομίσθια. Ως εκ τούτου, οι μισθωτοί οι οποίοι λαμβάνουν τμήμα ή ολόκληρη την άδεια, δικαιούνται και ανάλογες αποδοχές επιδόματος αδειάς τόσο για το πρώτο και δεύτερο ημερολογιακό έτος, όσο και για τα επόμενα έτη. Στην προκειμένη δηλαδή περίπτωση οι εργαζόμενοι δικαιούνται κατά το 4^ο ημερολογιακό έτος (χρονικό διάστημα 01/01/2026-30/04/2026) ολόκληρο το επίδομα αδειάς και συνολικά θα λάβουν 4 φορές ολόκληρο επίδομα αδειάς κατά την διάρκεια της τριετούς σύμβασης και όχι 3 φορές ολόκληρο και μόνο αναλογία 8 ημερομισθίων (4 μήνες * 2 ημερομίσθια) για το 4^ο ημερολογιακό έτος, όπως έχουν υπολογίσει...»*. Ωστόσο, εν προκειμένω, ως βασίμως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, βάσει των όρων της ένδικης διακήρυξης, οι διαγωνιζόμενοι θα πρέπει κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς τους να απασχολούν 33 εργαζόμενους, με προϋπηρεσία τουλάχιστον 1 έτος, ενώ από κανέναν όρο αυτής δεν απαιτείται η λύση/καταγγελία της σύμβασης εργασίας, ήτοι, η αποχώρηση των εργαζομένων αυτών κατά τον χρόνο λήξης της υπό ανάθεση σύμβασης (30.04.2026). Εν όψει των ανωτέρω, είναι απολύτως επιτρεπτή η συνέχιση

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

της εργασιακής σχέσης με την ανάδοχο εταιρεία, με την οποία οι εργαζόμενοι, ούτως ή άλλως, μπορούν να συμβάλλονται με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και ως εκ τούτου, η προσφεύγουσα αόριστα, αναπόδεικτα και συνεπώς, απαράδεκτα υποστηρίζει ότι για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης θα απασχολήσει αποκλειστικά και μόνο εργαζόμενους με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ορισμένου χρόνου, που θα εκκινήσουν την 01.05.2023 και θα παύσουν την 30.04.2026 (είτε με λύση σύμβασης, είτε με καταγγελία αυτής). Περαιτέρω, από τα έγγραφα που υπέβαλε η παρεμβαίνουσα στον υπόψη διαγωνισμό, προκύπτει ότι διαθέτει πλέον των 33 ατόμων και συγκεκριμένα 599 εργαζόμενους, από τους οποίους θα χρησιμοποιηθούν 33 με προϋπηρεσία 1 έτους, οι οποίοι είναι συμβεβλημένοι με την εν λόγω εταιρεία με σχέση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου. Με βάση τα προαναφερόμενα, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

- 2^{ος} λόγος προσφυγής: μη εύλογο διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η καθής η προσφυγή δήλωσε μη εύλογο διοικητικό κόστος ποσού 195,00 ευρώ (εκ των οποίων το ποσό των 140,00 ευρώ αφορά στο διοικητικό κόστος και το ποσό των 55,00 ευρώ αφορά στην εισφορά υπέρ παιδικών κατασκηνώσεων), που ανέρχεται στο συνολικό ποσό των 7.020,00 ευρώ για τους 36 μήνες της προς ανάθεση σύμβασης. Επισημαίνεται ότι για τη διαμόρφωση του διοικητικού κόστους, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα επιμέρους κονδύλια: i) το κόστος έκδοσης και διατήρησης εγγυητικής επιστολής συμμετοχής, ii) το κόστος έκδοσης εγγυητικής επιστολής καλής εκτέλεσης, iii) το κόστος ιατρού και τεχνικού εργασίας, iv) το κόστος διοικητικής υποστήριξης (μισθοδοσία, ISO, σύνταξη προγραμμάτων απασχόλησης, λοιπά έξοδα, όπως εκπαίδευση προσωπικού κ.λ.π.), στο οποίο θα πρέπει να συμπεριληφθεί και το ζητούμενο στο άρθρ. 2.2.5. της διακήρυξης κόστος ασφάλισης αστικής και επαγγελματικής ευθύνης, τουλάχιστον 3.000.000,00 ευρώ. Ωστόσο, το συνολικό ποσό διοικητικού κόστους που δηλώθηκε στην επίμαχη οικονομική προσφορά ευρίσκεται εντός των ορίων της συνήθους τιμής διοικητικού κόστους και κόστους αναλωσίμων και συνεπώς, δεν εμπίπτει στην κατηγορία της «μη κανονικής» ή της «ασυνήθιστα χαμηλής» προσφοράς. Αντιθέτως, οι αιτιάσεις της προσφεύγουσας δεν ερείδονται σε τυχόν απόκλιση του

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

δηλωθέντος διοικητικού κόστους και κόστους αναλωσίμων υλικών από τις κρατούσες στην αγορά τιμές, αλλά ερείδονται αποκλειστικά στην κοστολόγηση της οικονομικής προσφοράς της ίδιας της προσφεύγουσας. Πιο συγκεκριμένα, η προσφεύγουσα προβάλλει αόριστα και αναπόδεικτα δήθεν ελάχιστα ποσά για κάθε επιμέρους κονδύλι που συνθέτει τις λειτουργικές δαπάνες εκτέλεσης της υπό ανάθεση σύμβασης και τις δαπάνες για τα αναλώσιμα υλικά καθαρισμού και τον μηχανολογικό εξοπλισμό. Περαιτέρω, δεν συντρέχει περίπτωση υπέρβασης των άκρων ορίων διακριτικής της ευχέρειας της αναθέτουσας αρχής, καθώς η τελευταία δεν είχε υποχρέωση όπως καλέσει την εταιρεία σε διευκρινίσεις, κατά το άρθρο 88 του ν. 4412/2016, δεδομένου ότι η οικονομική της προσφορά κυμαίνεται εντός των ορίων της συνήθους προσφερόμενης τιμής, σε σύγκριση και με τις προσφερόμενες τιμές σε διαγωνισμούς με όμοιο με το υπό ανάθεση αντικείμενο. Επομένως, στην προκείμενη περίπτωση κρίνονται βάσιμοι οι ισχυρισμοί της παρεμβαίνουσας, κατά τους οποίους: α) η εγγυητική επιστολή συμμετοχής ανέρχεται σε 23.925,25€ με ισχύ τουλάχιστον δεκατριών (13) μηνών, ενώ η εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης πρέπει να έχει ισχύ τουλάχιστον τριάντα οχτώ (38) μηνών, για να καλύπτει όλη τη διάρκεια της σύμβασης με ενδεικτικό ύψος $1.014.693,84 \text{ €} \times 4\% = 40.587,75\text{€}$. Δεδομένου ότι η προμήθεια της Τράπεζας ανέρχεται σε 1,2% ετησίως ανά αδιάθετο τρίμηνο, δηλαδή κόστος προμήθειας 0,3% ανά τρίμηνο, για την εγγυητική συμμετοχής το ελάχιστο κόστος για πέντε τρίμηνα ανέρχεται στο ποσό των 358,88 ευρώ ($23.925,25\text{€} \times 0,3\% \times 5 = 358,88 \text{ €}$). Αντίστοιχα, για την εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης, το ελάχιστο κόστος για δέκα τρία (13) τρίμηνα, ανέρχεται στο ποσό των 1.582,92 ευρώ ($40.587,75 \text{ €} \times 0,3\% \times 13 = 1.582,92 \text{ €}$), β) το με αριθμό συμβολαίου ... ασφαλιστήριο συμβόλαιο αστικής ευθύνης που διαθέτει, περιλαμβάνει όρο ότι τα ασφάλιστρα αυξάνονται κατά 0,078% επί του κύκλου εργασιών που θα αυξηθεί. Συνεπώς, η αναλογία του κόστους του ασφαλιστηρίου συμβολαίου αστικής ευθύνης για το συγκεκριμένο έργο ανέρχεται στο ποσό των 338.231,28€ ετησίως χωρίς ΦΠΑ $\times 0,078\% = 263,82\text{€}$ ετησίως $\times 3 \text{ έτη} = 791,46\text{€}$ και γ) στο πεδίο του διοικητικού κόστους έχει συμπεριληφθεί και κάθε τυχόν απρόβλεπτη λειτουργική δαπάνη που τυχόν προκύψει κατά την εκτέλεση του έργου, το δε ποσό που αντιστοιχεί σε απρόβλεπτες (μη ρητώς αναφερόμενες) δαπάνες ανέρχεται στο ποσό των 1.831,54 € για 3 έτη.

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

Επιπλέον, στο διοικητικό κόστος έχει υπολογισθεί και η εισφορά υπέρ ΕΛΠΚ, που ανέρχεται σε 33 άτομα X 20 € = 660,00 € ανά έτος X 3 έτη = 1.980,00€. Συνεπώς, από το άθροισμα των ανωτέρω ποσών, προκύπτει εύλογο διοικητικό κόστος ποσού 7.020,00€ για 3 έτη (358,88€ + 1.582,92€ + 475,20€ + 791,46€ = 3.208,46€ + 1.831,54€ + 1.980,00 € = 7.020,00€), απορριπτομένων των σχετικών ισχυρισμών του προσφεύγοντος. Με βάση τα προαναφερόμενα, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

Δ) Κοινός λόγος προσφυγής: μη υποβολή τεχνικών φυλλαδίων προς απόδειξη της καταλληλότητας των προσφερόμενων ειδών. Η 1^η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι οι προσφορές των οικονομικών φορέων «...» «...» και «...» παραβιάζουν τους όρους 2.4.3.2., 2.4.4. και 2.4.6. της διακήρυξης και τούτο διότι, αφενός μεν, η 1^η και η 2^η εταιρία συμπεριέλαβαν στον φάκελο τεχνικής προσφοράς υπεύθυνη δήλωση για το ότι διαθέτουν όλα τα αναγκαία μηχανήματα, υλικά και εξοπλισμό (όπως αυτά προβλέπονται στο Παράρτημα ΙΙ της διακήρυξης του διαγωνισμού), για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, ωστόσο, δεν κατέθεσαν επιπλέον έγγραφα και δικαιολογητικά για τη τεκμηρίωση αυτών, αφετέρου δε, η ως άνω 3^η εταιρεία κατέθεσε «prospectus» για τα προσφερόμενα υλικά κλπ, ωστόσο, δεν υπέβαλε την υπεύθυνη δήλωση της παρ. 2.2.9.2. της διακήρυξης, ως προβλέπεται και στο με αριθμ. πρωτ. .../30.12.2022 διευκρινιστικό έγγραφο της αναθέτουσας αρχής. Ο παρεμβαίνων οικονομικός φορέας «...» ισχυρίζεται: α) ότι στο με αριθμ. πρωτ. .../30.12.2023 διευκρινιστικό έγγραφο της αναθέτουσας αρχής προβλέφθηκε σαφώς ότι «κατά την υποβολή της προσφοράς», δεν απαιτείται να προσκομιστούν τεχνικά φυλλάδια, αλλά αρκεί η υπεύθυνη δήλωση της παραγράφου 2.2.9.2 της διακήρυξης και β) ότι υπέβαλε, τόσο τη ζητούμενη υπεύθυνη δήλωση (βλ. αρχείο: «38_ΥΔ ΛΙΣΤΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ & ΥΛΙΚΩΝ»), όσο και τα τεχνικά φυλλάδια των προσφερόμενων προϊόντων της.

Στο άρθρο 2.4.3.2 («Τεχνική Προσφορά») της διακήρυξης, ορίζεται ότι: *«Η τεχνική προσφορά θα πρέπει να καλύπτει όλες τις απαιτήσεις και τις προδιαγραφές που έχουν τεθεί από την αναθέτουσα αρχή με το κεφάλαιο “Απαιτήσεις-Τεχνικές Προδιαγραφές” του Παραρτήματος ΙΙ της Διακήρυξης, περιγράφοντας ακριβώς πώς οι συγκεκριμένες απαιτήσεις και προδιαγραφές πληρούνται. Περιλαμβάνει ιδίως τα έγγραφα και δικαιολογητικά, βάσει των*

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

οποίων θα αξιολογηθεί η καταλληλότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών, με βάση το κριτήριο ανάθεσης, σύμφωνα με τα αναλυτικώς αναφερόμενα στο ως άνω Παράρτημα». Περαιτέρω, προς απάντηση ερωτήματος για το εάν: «αν απαιτείται, κατά την υποβολή της προσφοράς, να προσκομίσουμε τεχνικά φυλλάδια και τεχνικές προδιαγραφές μηχανημάτων, εργαλείων και των απαιτούμενων υλικών καθαρισμού (σκούπες, απορρυπαντικά, υλικά στίλβωσης κ.λπ.) ή αν επαρκεί η Υπεύθυνη δήλωση στην οποία περιγράφεται ο ελάχιστος απαιτούμενος από τη διακήρυξη, εξοπλισμός, σύμφωνα με τις τεχνικές προδιαγραφές στο Παράρτημα II, (όπως αναφέρεται στο άρθρο 2.2.9.2 σελ.26 παράγραφος Β.4, για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας της παραγράφου 2.2.6», η αναθέτουσα αρχή με το με αριθμ. πρωτ. .../30.12.2022, έγγραφό της διευκρίνισε ότι: «σύμφωνα με την Διακ. ... (Σ.Α.: ...), Παράρτημα II – Τεχνικές Προδιαγραφές «ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΥΛΙΚΑ – ΜΕΣΑ», δεν απαιτείται κατά την υποβολή προσφοράς να προσκομίσετε τεχνικά φυλλάδια, παρά μόνο μία υπεύθυνη δήλωση της Παραγράφου 2.2.9.2». Επομένως, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί ως προς την προσφορά της εταιρείας «...», αφού υπέβαλε το αρχείο με τίτλο «ΥΔ για 2.2.9.2 Β.4 γ», όπου δήλωσε ότι τα μηχανήματα, ο εξοπλισμός και τα υλικά καθαριότητας και απολύμανσης που προσφέρει για την εκτέλεση του έργου, υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της διακήρυξης, ως ζητείτο. Ομοίως, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί και ως προς την προσφορά των εταιρειών «...» και «...», αφού υπέβαλαν τα ηλ. αρχεία με τίτλο: «8. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 περί χρησιμοποιούμενων υλικών_μέσων_εξοπλισμό» και «38_ΥΔ ΛΙΣΤΑ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝsigned_pdf», αντίστοιχα, στα οποία η μεν πρώτη ως άνω εταιρεία αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι: «... Διαθέτουμε όλα τα αναγκαία μηχανήματα, υλικά και εξοπλισμό για την παροχή των υπηρεσιών καθαριότητας, όπως αναφέρονται στο Παράρτημα II. • Διαθέτουμε και θα χρησιμοποιήσουμε τα παρακάτω μηχανήματα και εργαλεία: 1. Μηχανή πλύσης δαπέδων 2. Μηχανή στίλβωσης δαπέδων 3. Απορροφητήρα υγρών 4. Απορροφητήρα σκόνης 5. Μηχανή πλύσης μοκετών 6. Επαρκή καρότσια μεταφοράς απορριμμάτων 7. Επαρκή καρότσια σφουγγαρίσματος. 8. Εργαλεία καθαρισμού υαλοπινάκων, καθώς και κάθε άλλο μηχάνημα που απαιτείται για την άριστη εκτέλεση του έργου...», η δε δεύτερη ως άνω εταιρεία αναφέρει, μεταξύ άλλων, ότι: «... Ως ανάδοχος θα διαθέσω τουλάχιστον τον κάτωθι

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

περιγραφόμενο εξοπλισμό. Τα μηχανήματα θα είναι σε άριστη κατάσταση τόσο από άποψη λειτουργίας όσο και από εμφάνιση και όσο το δυνατόν αθόρυβα και θα αντικαθιστούνται άμεσα σε περίπτωση βλάβης. Δηλώνω ότι τα αναγραφόμενα τεχνικά στοιχεία των υποβαλλόμενων στην παρούσα προσφορά τεχνικών φυλλαδίων (*Prospectus*) ταυτίζονται με τα στοιχεία των τεχνικών φυλλαδίων (*Prospectus*) του κατασκευαστικού οίκου...». Εν κατακλείδι, θα πρέπει να απορριφθούν οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας, κατά τους οποίους η απαίτηση υποβολής μόνο της υπεύθυνης δήλωσης της παραγράφου 2.2.9.2. της διακήρυξης αφορά μόνο το στάδιο υποβολής των δικαιολογητικών κατακύρωσης εκ μέρους του προσωρινού αναδόχου και όχι το κρινόμενο στάδιο υποβολής των προσφορών. Και τούτο, διότι, τόσο στο σχετικό ερώτημα επί του οποίου εκδόθηκε η ως άνω διευκρινιστική απάντηση, όσο και σε αυτή καθαυτή την απάντηση του Νοσοκομείου αναφέρεται ρητώς και σαφώς ότι η επίμαχη επεξήγηση αφορά στον τρόπο υποβολής των δικαιολογητικών συμμετοχής – τεχνικών προσφορών. Όπως επικουρικά σημειώνεται ότι -ακόμη και εάν ήθελε γίνει δεκτό ότι από το περιεχόμενο του Φύλλου Συμμόρφωσης της ένδικης διακήρυξης συνάγεται ότι κατά τη σύνταξη και υποβολή της προσφοράς τους, οι υποψήφιοι θα πρέπει να κάνουν παραπομπή σε συγκεκριμένα τεχνικά έγγραφα (π.χ σε προσπέκτους, βεβαιώσεις, πιστοποιήσεις ISOκλπ), ως ισχυρίζεται η 1^η προσφεύγουσα - ως έχει κριθεί νομολογιακά, βάσει των αρχών της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, η ασάφεια/αντιφατικότητα όρων της διακήρυξης δεν μπορεί να αποβεί σε βάρος των διαγωνιζομένων, εφόσον η αναθέτουσα αρχή ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα. Και τούτο, διότι, λαμβάνοντας μάλιστα υπόψη τις επιταγές της αρχής της διαφάνειας που διέπει το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων, όλοι οι όροι διεξαγωγής του διαγωνισμού θα πρέπει να είναι διατυπωμένοι στη διακήρυξη χωρίς αμφισημία, ώστε αφενός να παρέχουν σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και επιδεικνύοντες τη συνήθη επιμέλεια διαγωνιζόμενους τη δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενο των εν λόγω όρων και λεπτομερειών και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο (ΔΕφΠατρών Γ' 76/2019). Εξάλλου, δεν είναι νόμιμος ο αποκλεισμός διαγωνιζόμενου για τον λόγο ότι δεν προσκόμισε δικαιολογητικά διαφορετικά ή πρόσθετα από τα ρητώς αξιούμενα και μάλιστα δικαιολογητικά που απαιτούνται από διατάξεις,

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

στις οποίες η διακήρυξη δεν παραπέμπει ειδικώς ως εφαρμοστέο στο διαγωνισμό δίκαιο (ΣΤΕ 3703/2010, 1329, 1616, 1619/2008, ΕΑ 53/2011). Επομένως, ο σχετικός λόγος προσφυγής κρίνεται εν συνόλω απορριπτέος.

Ε) ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...». • 1^{ος} λόγος προσφυγής: μη νόμιμος υπολογισμός εργατικού κόστους λόγω εσφαλμένου υπολογισμού ημερών αδείας και επιδόματος αδείας. Εν προκειμένω, ως βασίμως ισχυρίζεται η παρεμβαίνουσα, οι ισχυρισμοί της προσφεύγουσας ερείδονται στην εσφαλμένη προϋπόθεση ότι το προσωπικό θα απασχολείται σε δημερη βάση, ενώ από κανένα σημείο της διακήρυξης δεν προκύπτει ότι οι εργαζόμενοι (ή έστω κάποιος από αυτούς) θα απασχολούνται επί 6 ημέρες την εβδομάδα. Ως εκ τούτου και δοθέντος ότι, αφενός μεν, το προσωπικό που θα απασχοληθεί στο υπόψη έργο δεν θα είναι το ίδιο καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης, αφετέρου δε, ούτε από τη νομοθεσία, ούτε από την ένδικη διακήρυξη προκύπτει η υποχρέωση να απασχοληθούν οι ίδιοι εργαζόμενοι και μάλιστα συνεχόμενα και για τα τρία έτη της σύμβασης, δεν υπήρχε υποχρέωση υπολογισμού προσαυξημένων ημερών αδείας των εργαζομένων, ως εσφαλμένα υπολαμβάνει η προσφεύγουσα. Με βάση τα προαναφερόμενα, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

• 2^{ος} λόγος προσφυγής: μη εύλογο διοικητικό κόστος και κόστος αναλωσίμων. Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το εκ μέρους της καθής η προσφυγή δηλωθέν διοικητικό κόστος ποσού 14.400,00 ευρώ για τους 36 μήνες της σύμβασης δεν είναι εύλογο, χωρίς ωστόσο να τεκμηριώνει τον συλλογισμό της αυτόν, ως έδει. Περαιτέρω, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι: α) επί σειρά ετών εμφανίζει μια σταθερή ή/και ανοδική πορεία τόσο ως προς τον αριθμό και την αξία των συμβάσεων παροχής υπηρεσιών με ομοειδές αντικείμενο που της ανατίθενται, όσο και ως προς το ύψος του κύκλου εργασιών της και ότι έχει εξασφαλίσει την παροχή σημαντικού ποσοστού έκπτωσης από τους προμηθευτές της, το οποίο θα αξιοποιήσει με σκοπό την κάλυψη μέρους του κόστους της προκειμένης σύμβασης, β) από το έτος 2020 και εντεύθεν προέβη σε μεγάλες αγορές αναλωσίμων (καθαριστικών, απολυμαντικών, σάκων κ.λ.π.), καθώς και σε μεγάλες προκαταβολές για την αγορά τους, λόγω της αστάθειας της αγοράς που προέκυψε λόγω της πανδημίας, με συνέπεια, στις 31.12.2022 το υπόλοιπο των αποθεμάτων να ανέρχεται στο ποσό των 80.725,92€ και οι προκαταβολές στους προμηθευτές

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

στο ποσό των 153.588,67€ και γ) έχει ήδη καλύψει τις υπάρχουσες και βραχυπρόθεσμες ανάγκες των υφιστάμενων πελατών της, ενώ τα αποθέματα και οι νέες αγορές που θα πραγματοποιηθούν εντός του έτους 2023 προορίζονται για την άμεση κάλυψη των αναγκών που θα προκύψουν, είτε από νέους πελάτες, είτε για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών των υφιστάμενων πελατών της. Τέλος, η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι το πραγματικό ποσό που θα έχει στη διάθεσή της για την κάλυψη του κόστους των απορρυπαντικών/αναλωσίμων, δεν είναι μόνο το ποσό που αναφέρεται στον σχετικό πίνακα της οικονομικής της προσφοράς, αλλά και το ποσό που έχει επιτύχει από την παροχή έκπτωσης από τους προμηθευτές της, λόγω διενέργειας αγορών μεγάλου ύψους («τζίρου»). Ανεξαρτήτως του ότι η παρεμβαίνουσα δεν υπέβαλε αποδεικτικά έγγραφα (πχ τιμολόγια αγοράς κλπ), προκειμένου να τεκμηριώσει ότι έχει επιτύχει εκπτώσεις από τους προμηθευτές της ή ότι εν γένει συντρέχουν ευνοϊκές συνθήκες στο πρόσωπό της, εντούτοις, στην προκείμενη περίπτωση ουδόλως αποδείχθηκε από την προσφεύγουσα ότι το δηλωθέν κόστος αναλωσίμων συνολικού ποσού 14.400,00 ευρώ για τους 36 μήνες της προς ανάθεση σύμβασης, δεν είναι μη εύλογο, απορριπτομένων ως αόριστων και συνεπώς, ως απαράδεκτων των σχετικών ισχυρισμών της. Ως προς τα λοιπά ζητήματα (μη υπέρβαση των άκρων ορίων διακριτικής της ευχέρειας της οικείας αναθέτουσας αρχής), ισχύουν *mutatis mutandis* όσα προαναφέρθηκαν για την προσφορά της εταιρίας «...». Με βάση τα προαναφερόμενα και λαμβανομένου υπόψη ότι δεν αποδείχθηκε ότι η καθής η προσφυγή υπέβαλε ασυνήθιστα χαμηλή οικονομική προσφορά ή ότι δεν είναι δυνατή η εκτέλεση της υπό ανάθεση συμβάσεως, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

ΣΤ) ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «...». • 1^{ος} λόγος προσφυγής: μη πλήρωση του κριτηρίου επιλογής του άρθρ. 2.2.6 (α) της διακήρυξης. Ως ήδη αναφέρθηκε στη σκέψη 15 της παρούσας, στο άρθρο 2.2.6 («Τεχνική και Επαγγελματική Ικανότητα») της διακήρυξης, ορίζεται ότι: «...Κατά τη διάρκεια των τριών (3) τελευταίων ετών, ήτοι κατά τα έτη 2019, 2020 και 2021, να έχουν εκτελέσει επιτυχώς κατ' έτος τουλάχιστον μια (1) σύμβαση παροχής υπηρεσιών καθαριότητας σε χώρους δημοσίων νοσηλευτικών ιδρυμάτων ή σε κλινικές του ιδιωτικού τομέα αξίας κατ' ελάχιστον 200.000,00€». Περαιτέρω, κατόπιν υποβολής ερωτήματος εκ μέρους ενδιαφερόμενου οικονομικού φορέα

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

περί του εάν γίνεται δεκτή «...μία σύμβαση με νοσηλευτικό ίδρυμα χρονικής διάρκειας από την 01/03/2019 έως και 28/02/2023, ήτοι τέσσερα (4) συναπτά έτη, συνολικής συμβατικής αξίας 2.604,202,00 ευρώ, β) Σε περίπτωση που κατά την κρίση σας, δεν είναι αποδεκτή η παραπάνω σύμβαση, παρακαλούμε όπως μας επιβεβαιώσετε εάν γίνονται αποδεκτές συνεχόμενες αδιάλειπτες αναθέσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας με το ίδιο νοσοκομείο. Το σχετικό έργο το οποίο και έχει εκτελέσει επιτυχώς η εταιρεία μας, ανέρχεται σε μηνιαία συμβατική αξία άνω των 50.000,00€, ποσό που είναι σχεδόν διπλάσιο του μηνιαίου προϋπολογισμού της σχετικής διακήρυξης, ενώ η συνολική χρονική διάρκεια εκτέλεσης είναι άνω των τεσσάρων (4) ετών με έναρξη το έτος 2018», εκδόθηκε το με αριθμ. πρωτ. .../30.12.2022 διευκρινιστικό έγγραφο της αναθέτουσας αρχής, που εντάσσεται στο κανονιστικό πλαίσιο του υπόψη διαγωνισμού, όπου αναφέρεται ρητώς ότι: «... είναι αποδεκτή κάθε προσφορά που έχει είτε μια τουλάχιστον σύμβαση κατ' έτος (2019, 2020, 2021,2022), είτε για όλα τα έτη μαζί συνεπώς και για τα τέσσερα (4) συναπτά έτη. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να προσκομισθεί για την ενεργή σύμβαση αποδεικτικό για τα συναπτά έτη σύμφωνα με τα οριζόμενα της Διακ. 7/2022 (Σ.Α.: 173958), παράγραφο 2.2.9.2». Επομένως, από τη σαφή γραμματική διατύπωση της ως άνω διευκρίνισης προκύπτει ότι προς απόδειξη πλήρωσης του ως άνω κριτηρίου επιλογής, θα πρέπει να προσκομισθούν (είτε αυτοτελείς) συμβάσεις που διενεργήθηκαν ξεχωριστά (ανά έκαστο έτος της ζητούμενης τριετίας), που καλύπτουν το ζητούμενο ποσό των 200.000,00 ευρώ, είτε θα πρέπει να προσκομιστούν συμβάσεις που δεν εκτελέστηκαν μεν ανά έτος της ζητούμενης τριετίας, αλλά εκτελέστηκαν συνεχιζόμενα/αδιάλειπτα εντός της ζητούμενης τριετίας, των οποίων (συμβάσεων) ο προϋπολογισμός θα πρέπει, επίσης, να καλύπτει το ζητούμενο ποσό των 200.000,00 ευρώ.

Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η ως άνω εταιρεία δεν πληροί το κριτήριο 2.2.6.α της διακήρυξης, διότι οι δύο (2) συμβάσεις παροχής υπηρεσιών καθαριότητας που συνήψε με το ... το έτος 2021, δεν καλύπτουν την ελάχιστη αξία των 200.000,00€ που ζητείται στη διακήρυξη, ως αυτή περαιτέρω διευκρινίστηκε, πλημμέλεια που, σημειωτέον, συνομολογείται και από την αναθέτουσα αρχή. Η παρεμβαίνουσα ισχυρίζεται ότι, επειδή οι συμβάσεις παροχής υπηρεσιών που έχει εκτελέσει σε δημόσια νοσοκομεία κατά τα τελευταία τρία έτη ξεπερνούν σε προϋπολογισμό το ζητούμενο ποσό

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

των 2.000.00,00 ευρώ, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

Από την επισκόπηση του Ε.Ε.Ε.Σ (βλ. σελ. 16-21), προκύπτει ότι όσον αφορά στο έτος 2018-2019, η εταιρεία δήλωσε 2 συμβάσεις καθαριότητας με περίοδο εκτέλεσης (και) το έτος 2019, που είναι οι εξής: α) ... (01.03.2018-31.01.2019), β) ... (27.04.2018-30.05.2019). Περαιτέρω, όσον αφορά στο έτος 2019, η εταιρεία δήλωσε συμβάσεις καθαριότητας με περίοδο εκτέλεσης (και) το έτος 2019, που είναι οι εξής: α) ... (01.02.2019- 28.02.2019), β) ... (01.04.2019-30.06.2019), γ) ... (01.04.2019-30.09.2019), δ) ... (01.10.2019-21.12.2019) ε) ... (01.06.2019-31.07.2019), στ) ..., ..., Καθαριότητα χώρων ..., 08/1/2021- 07/02/2022, ποσού 55.645,16€, ..., Καθαριότητα χώρων ... 08/02/2022- 07/05/2022, ποσού 55.645,16€, ..., Καθαριότητα χώρων ..., 08.05.2022 – 30.06.2022, ποσού 32.796,38€, ..., Καθαριότητα χώρων ..., 01.07.2022 – 30.09.2022, ποσού 32.796,38€, ..., Καθαριότητα χώρων ... 01/09/2022 - 31/08/2023, ποσού 278.400,00€ (01.08.2019-31.08.2019), ζ) ... (01.09.2019- 31.10.2019). Επίσης, όσον αφορά στο έτος 2019-2020, η εταιρεία έχει εκτελέσει 2 συμβάσεις καθαριότητας με περίοδο εκτέλεσης και το έτος 2020, που είναι οι εξής: α) ... (01.07.2019-31.10.2020), β) ... (14.03.2019-13.03.2020). Όσον αφορά στο έτος 2020, η εταιρεία έχει εκτελέσει 6 συμβάσεις καθαριότητας με περίοδο εκτέλεσης και το έτος 2020, που είναι οι εξής: α) ... (01.01.2020-31.03.2020), β) ... (01.04.2020-30.06.2020), γ) ... (01.07.2020-30.09.2020), δ) ... (01.10.2020- 31.12.2020), ε)... (01.09.2019-31.10.2019), στ) ... (01.11.2020-15.12.2020). Επίσης, όσον αφορά στο έτος 2020-2021, η εταιρεία έχει εκτελέσει 1 σύμβαση καθαριότητας, με περίοδο εκτέλεσης και το έτος 2021, που είναι η εξής: α) ... (01.11.2020-31.03.2021). Ειδικά δε όσον αφορά στο έτος 2021, η εταιρεία έχει εκτελέσει 1 σύμβαση καθαριότητας με περίοδο εκτέλεσης και το έτος 2021, που είναι η εξής: α) ... (01.01.2021-31.03.2021), ποσού 129.647,46 ευρώ (Περιγραφή: παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των χώρων του ...). Τέλος, όσον αφορά στο έτος 2021-2022, η εταιρεία έχει εκτελέσει 1 σύμβαση καθαριότητας με περίοδο εκτέλεσης και το έτος 2022, που είναι η εξής: ... (08.11.2021-07.02.2022). Όσον αφορά στο έτος 2022, η εταιρεία έχει εκτελέσει 3 συμβάσεις καθαριότητας με περίοδο εκτέλεσης και το έτος 2022, που είναι οι εξής: α) ... (08.11.2021-07.02.2022), β) ... (08.05.2022-

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

30.06.2022), γ) (01.07.2022-30.09.2022). Επίσης, όσον αφορά στο έτος 2022-2023, η εταιρεία έχει εκτελέσει 1 σύμβαση καθαριότητας με περίοδο εκτέλεσης και το έτος 2023, που είναι η εξής... (01.09.2022-31.08.2023).

Επομένως, δοθέντος ότι, αφενός μεν, η διακήρυξη απαιτεί είτε τη διενέργεια αυτοτελών συμβάσεων ανά έκαστο έτος της ζητούμενης τριετίας, που να καλύπτουν το ζητούμενο ποσό των 200.000,00 ευρώ, είτε τη διενέργεια συνεχιζόμενων/συναπτών συμβάσεων εντός της ζητούμενης τριετίας, των οποίων ο προϋπολογισμός θα πρέπει να καλύπτει το ζητούμενο ποσό των 200.000,00 ευρώ, αφετέρου δε, η τεχνική ικανότητα της καθής η προσφυγή δεν εμπίπτει στην τελευταία αυτή ειδική περίπτωση των συνεχιζόμενων συμβάσεων εντός της κρίσιμης τριετίας, βασίμως προβάλλεται στην υπό κρίση προσφυγή, ότι όσον αφορά στο έτος 2021 δεν πληρούται η ζητούμενη τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, διότι ελλείπει το - επί ποινή αποκλεισμού - ζητούμενο στοιχείο της κάλυψης συγκεκριμένου προϋπολογισμού. Για τους ανωτέρω λόγους, αλυσιτελώς προβάλλεται από την καθής η προσφυγή ότι το συνολικό ποσό των συμβάσεων που έχει εκτελέσει εντός της κρίσιμης τριετίας υπερκαλύπτει την οικεία απαίτηση, αφού στο άρθρο 2.2.6. της διακήρυξης - το οποίο, σημειωτέον, αποδέχθηκε με την ανεπιφύλακτη συμμετοχή της στον υπόψη διαγωνισμό - ουδόλως ζητείται ο συνολικός αριθμός των αυτοτελών συμβάσεων που έχει εκτελέσει ο διαγωνιζόμενος να καλύπτει (ή να υπερκαλύπτει) το ποσό των 200.000,00 ευρώ, ως εσφαλμένα υπολαμβάνει η συγκεκριμένη εταιρεία (σχετικά με το περιεχόμενο της επίμαχης διάταξης του άρθρ. 2.2.6. α, βλ. και σκέψη 15 της παρούσας απόφασης). Με βάση τα προαναφερόμενα και δοθέντος ότι η παράβαση ουσιωδών διατάξεων της διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του διαγωνισμού (Ολομ. ΣτΕ 2137/1993), ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να γίνει δεκτός.

• 2^{ος} λόγος προσφυγής: μη νόμιμος υπολογισμός εργατικού κόστους λόγω εσφαλμένου υπολογισμού ημερών αδείας και επιδόματος αδείας . Για τον ως άνω λόγο προσφυγής, ισχύουν *mutatis mutandis* όσα προαναφέρθηκαν στην παρούσα σκέψη για τις προσφορές των εταιρειών «...» και «...». Υπενθυμίζεται στο σημείο αυτό ότι η νόμιμη εβδομαδιαία εργασία των εργαζομένων που απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

εργασίας ιδιωτικού δικαίου ανέρχεται σε 40 ώρες, και όσον αφορά στους καθαριστές απασχολούνται επί πενήνήμερο εβδομαδιαίως και με νόμιμο ωράριο 8 ωρών ημερησίως και 40 ωρών εβδομαδιαίως. Η εισαγωγή υποχρεωτικού συστήματος πενήνήμερης εργασίας για τους καθαριστές δεν οδήγησε σε μείωση των αποδοχών τους, διότι η έκτη ημέρα θεωρείται πλασματικά χρόνος εργασίας για τον υπολογισμό του εβδομαδιαίου μισθού και του χρόνου υπηρεσίας. Ως, εξάλλου, προελέχθη, εφόσον ο ίδιος εργαζόμενος εξακολουθήσει να απασχολείται στην επιχείρηση συνεχόμενα/αδιάλειπτα για δύο ή τρία έτη, δικαιούται πράγματι προσαυξημένη άδεια, και συγκεκριμένα για το δεύτερο έτος η άδεια προσαυξάνεται κατά μία ημέρα, ενώ για το τρίτο συνεχόμενο έτος προσαυξάνεται κατά δύο ημέρες και επιπλέον ο εργαζόμενος δικαιούται να λάβει ολόκληρη την άδεια από την 1η Ιανουαρίου. Η εν λόγω προσαύξηση της άδειας, όμως, όπως και η δυνατότητα λήψης ολόκληρης της άδειας εξαρχής, προϋποθέτει, ωστόσο, ότι ο ίδιος εργαζόμενος θα απασχολείται συνεχόμενα στην επιχείρηση για δύο ή τρία έτη αντίστοιχα, στοιχείο, όμως, που ουδόλως αποδείχθηκε από την προσφεύγουσα. Με βάση τα προαναφερόμενα, ο σχετικός λόγος προσφυγής θα πρέπει να απορριφθεί.

17. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση 1^η προδικαστική προσφυγή θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή. Περαιτέρω, οι ασκηθείσες παρεμβάσεις των εταιρειών «...» «...» και «...» θα πρέπει να γίνουν δεκτές, η δε παρέμβαση του οικονομικού φορέα «...» θα πρέπει να απορριφθεί.

18. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση 2^η προδικαστική προσφυγή θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή. Περαιτέρω, οι ασκηθείσες παρεμβάσεις των οικονομικών φορέων «...» και «...» θα πρέπει να γίνουν δεκτές. Τέλος, η παρέμβαση της εταιρείας «...» θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή.

19. Επειδή, κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η υπό κρίση 3^η προδικαστική προσφυγή θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή. Περαιτέρω, η παρέμβαση της «...» θα πρέπει να απορριφθεί, η παρέμβαση της «...» θα πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή, ενώ η παρέμβαση του οικονομικού φορέα «...» θα πρέπει να γίνει δεκτή.

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

20. Επειδή, ύστερα από τα αναφερόμενα στη σκέψη 17, θα πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η 1^η προσφεύγουσα, ποσού 5.981,32€ (άρθρο 363 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ 39/2017).

21. Επειδή, ύστερα από τα αναφερόμενα στη σκέψη 18, θα πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η 2^η προσφεύγουσα, ποσού 5.981,31€ (άρθρο 363 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ 39/2017).

22. Επειδή, ύστερα από τα αναφερόμενα στη σκέψη 19, θα πρέπει να επιστραφεί το παράβολο που κατέθεσε η 3^η προσφεύγουσα, ποσού 5.982,00€ (άρθρο 363 παρ. 5 του ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ. 5 του π.δ 39/2017).

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται εν μέρει την 1^η προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει την 2^η προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται εν μέρει την 3^η προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση της εταιρείας «...» κατά της 1^{ης} προσφυγής.

Δέχεται την 1^η παρέμβαση της εταιρείας «...» κατά της 1^{ης} προσφυγής.

Απορρίπτει την 2^η παρέμβαση της εταιρείας «...» κατά της 3^{ης} προσφυγής.

Απορρίπτει την 1^η παρέμβαση του οικονομικού φορέα «...» κατά της 1^{ης} προσφυγής.

Δέχεται την 2^η παρέμβαση του οικονομικού φορέα «...» κατά της 2^{ης} προσφυγής.

Δέχεται την 3^η παρέμβαση του οικονομικού φορέα «...» κατά της 3^{ης} προσφυγής.

Δέχεται εν μέρει την 1^η παρέμβαση της εταιρείας «...» κατά της 2^{ης} προσφυγής.

Δέχεται εν μέρει την παρέμβαση της εταιρείας «...» κατά της 3^{ης} προσφυγής.

Δέχεται την παρέμβαση της εταιρείας «...» κατά της 1^{ης} προσφυγής.

Δέχεται την παρέμβαση της εταιρείας «...» κατά της 2^{ης} προσφυγής.

Αριθμός απόφασης: 712,713,714/2023

Ακυρώνει την απόφαση της .../13.02.2023 (θέμα ..) τακτικής συνεδρίασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής και την απόφαση της .../07.03.2023 (θέμα ...) έκτακτης συνεδρίασης του Δ.Σ. της αναθέτουσας αρχής, που εκδόθηκαν στο πλαίσιο του δημόσιου ανοικτού διεθνούς ηλεκτρονικού διαγωνισμού με τίτλο: «Παροχή υπηρεσιών καθαριότητας των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων του ..., διάρκειας τριών (3) ετών»(με αρ. ... διακήρυξη), κατά τα διαλαμβανόμενα στο σκεπτικό της παρούσας απόφασης.

Διατάσσει την επιστροφή στους προσφεύγοντες των προσκομισθέντων παραβόλων, ποσών πέντε χιλιάδων εννιακοσίων ογδόντα ενός ευρώ και τριάντα δύο λεπτών (5.981,32€), πέντε χιλιάδων εννιακοσίων ογδόντα ενός ευρώ και τριάντα ενός λεπτών (5.981,31€) και πέντε χιλιάδων εννιακοσίων ογδόντα δύο ευρώ (5.982,00€), αντίστοιχα.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 24 Απριλίου 2023 και εκδόθηκε στις 15 Μαΐου 2023 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Ο Πρόεδρος

Η Γραμματέας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΟΛΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΚΑΤΣΑΡΟΥ